

Αρχική Το Κίνημα Καταστατικό

Οι Θέσεις μας Επικοινωνία

Ομιλία Ευάγγελου Βενιζέλου Προέδρου του ΠΑΣΟΚ στο 10ο Συνέδριο

Home Γραφείο Τύπου

Συντρόφισσες και σύντροφοι, φίλες και φίλοι, στις εκλογές της 25ης Ιανουαρίου, ο ελληνικός λαός έκανε επιλογές, η ερμηνεία των οποίων μόνο

κατά ένα μέρος, το απορριπτικό, είναι προφανές. Κατά το θετικό τους μέρος, οι επιλογές δεν είναι ούτε προφανείς ούτε ενιαίες, γιατί η πλειοψηφία που σχηματίστηκε εκλογικά και στη συνέχεια κοινοβουλευτικά με την τερατογένεση της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ, δεν πρότεινε προεκλογικά προγραμματικές θέσεις που οδηγούν σε ολοκληρωμένες, ενιαίες, προφανείς και εφαρμόσιμες επιλογές.

Η ελληνική κοινωνία βρέθηκε ,μετά το 2010, αντιμέτωπη με τη συλλογική της αυτοσυνειδησία, τη νοοτροπία και τις αντιφάσεις της, τις σχέσεις της με την Ιστορία, την αλήθεια, την εθνική ταυτότητα. Μετά το 2010, αναζωπυρώθηκαν ερωτήματα ανοικτά εδώ και δυο αιώνες για την ελληνικότητα και τη σχέση μας με τη Δύση ή την Ανατολή, στα οποία δε δόθηκαν ποτέ καθαρές απαντήσεις.

Πίσω από την κατάσταση αυτή, άνθισε η ακραία δημαγωγία, η προχειρολογία, η συνωμοσιολογία και η ανευθυνότητα. Αυτό είχε όμως ως αποτέλεσμα, η κυβέρνηση τώρα, το 2015, να βρεθεί ευθύς εξαρχής αιχμάλωτη των ψευδών και των

ψευδαισθήσεών της. Γιατί βρέθηκε, πολύ απλά, αντιμέτωπη με την πραγματικότητα.

Είπα σχεδόν αμέσως μετά τις εκλογές, ότι η κυβέρνηση αυτή βρίσκεται σε κατάσταση στρατηγικού εγκλωβισμού, καθώς δεν είχε ούτε έχει κοινωνική εντολή ρήξης, αλλά ούτε και καθαρή κοινωνική και κοινοβουλευτική πλειοψηφία μεταστροφής στην υπευθυνότητα.

Αυτό έχει προκαλέσει στην κυβέρνηση ,που εμφανίζεται και ίσως νιώθει πανίσχυρη, κρίση νομιμοποίησης εκ γενετής. Αυτό φάνηκε ,φίλες και φίλοι, ανάγλυφα στη χθεσινή συζήτηση στη Βουλή. Δε μας είπε ο κ. Τσίπρας χθες τίποτα καινούργιο. Μετά από 4 και πλέον μήνες συζητήσεων, μετά από το σκληρό αδιέξοδο στο οποίο έχει προσκρούσει η κυβέρνηση, δυστυχώς και η χώρα.

Ο κ. Τσίπρας παρουσίασε και πάλι τη φαντασίωσή του ότι ενσαρκώνει τον έναν από τους δυο πόλους της ευρωπαϊκής πολιτικής αντιπαράθεσης, ότι οι κυβερνήσεις των άλλων 18 κρατών της ζώνης του ευρώ, είναι ο πόλος της αδιέξοδης λιτότητας και μόνος του αυτός, ο Έλληνας Πρωθυπουργός εκφράζει την εναλλακτική προοδευτική πολιτική.

Εννοεί προφανώς σε άμεση συνεργασία με τον Πρόεδρο Ομπάμα και με τον Πρόεδρο Πούτιν !

Δεν αντιλαμβάνεται ότι η Ελλάδα έχει βρεθεί τώρα μόνη της, να έχει απέναντί της τις κυβερνήσεις όλων των άλλων κρατών μελών και όλων των πολιτικών ταυτοτήτων και αποχρώσεων. Κατά βάθος και τη φίλη του την κα Μέρκελ και τον Πρόεδρο Ολάντ και τον Ρέντσι και τον Γκάμπριελ και τον Σουλτς.

Ο κ. Τσίπρας επανέλαβε την αξιωματική και ατεκμηρίωτη βεβαιότητα, μεταφυσική τη χαρακτήρισα, ότι θα υποχωρήσουν οι εταίροι προ της άκαμπτης ελληνικής θέσης, καθώς η κυβέρνησή του είναι ικανή να οδηγήσει τα πράγματα στα άκρα. Αν και η κατάσταση, οδηγείται δυστυχώς στα άκρα λόγω της καθυστέρησης και της αναποφασιστικότητας που επικοινωνιακά εμφανίζεται ως περισπούδαστη διαπραγματευτική τακτική, ενώ από πίσω δεν έχει τίποτε άλλο παρά το φόβο, την αμηχανία, το αδιέξοδο.

Άφησε όμως ανοικτό το ενδεχόμενο να αρκестεί σε κάποιες βελτιώσεις, όπως η μη κατάργηση του ΕΚΑΣ και η μη αύξηση του ΦΠΑ στους λογαριασμούς του ηλεκτρικού ρεύματος. Βλέπω επίσης να συζητείται το σενάριο της περαιτέρω παράτασης, ώστε ούτε συμφωνία να υπάρξει ,ούτε αλλαγή

κλίματος, ούτε προοπτική, αλλά από την άλλη μεριά η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να μπορεί να συνεχίσει τις σταγόνες του ELa προς τις ελληνικές Τράπεζες γιατί η Ελλάδα τυπικά θα είναι σε πρόγραμμα, δηλαδή στο τρέχον μνημόνιο.

Πώς όμως θα μας δοθούν οι υπολειπόμενες δόσεις του 2014 για να πληρώσουμε τις μεγάλες υποχρεώσεις μας του Ιουλίου και του Αυγούστου; Πώς θα γίνουν οι διευθετήσεις μεταξύ Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και ESM, όπως επιθυμεί η κυβέρνηση; Χωρίς μέτρα; Και με ποια συνέχεια;

Λύση είναι πάντα το σύρσιμο; Η παράταση της αβεβαιότητας και άρα η ακινησία και η καταβύθιση της οικονομίας;

Ο κ. Τσίπρας έχει καταλάβει ή πάντως οφείλει να καταλάβει πολύ καλά ότι η ρήξη αντιβαίνει στην καθαρή επιλογή της ελληνικής κοινωνίας υπέρ του ευρώ και της ευρωπαϊκής προοπτικής. Η ρήξη οδηγεί σε φτώχεια και περιθωριοποίηση, όχι εκτός ευρώ, αλλά εντός. Όχι με Grexit, αλλά με την Ελλάδα στο περιθώριο της Ευρωζώνης. Και τώρα, η ρήξη δεν είναι ρητορική άσκηση της αντιπολίτευσης, αλλά επώδυνη ιστορική ευθύνη της κυβέρνησης. Δε δικαιούται κανείς ν' αποδιάρθρωσει το εθνικό κεκτημένο.

Από την άλλη μεριά, η όποια συμφωνία δεν είναι απλός συμβιβασμός έντιμος, επώδυνος, ρεαλιστικός. Είναι προσχώρηση στη δική μας στρατηγική, άρα παραδοχή μιας πολιτικής απάτης ή ,για κάποιους, μιας πολιτικής αυταπάτης.

Φίλες και φίλοι, άλλωστε έχει γίνει η αρχή με τη συμφωνία της 20ης Φεβρουαρίου, με τα τεράστια κενά και λάθη. Έλεγαν ,όπως θυμάστε, ότι δε θα υπογραφεί παράταση. Και υπογράφηκε παράταση ερήμην της Βουλής. Παράταση που δεν επικυρώθηκε, όμως ισχύει νομικά. Και αυτή ήταν η άτσαλη προσχώρηση στο τρέχον μνημόνιο, χωρίς λεφτά, χωρίς ολοκληρωμένο σχέδιο. Με όλες τις δεσμεύσεις της χώρας ,αλλά χωρίς κανένα πλεονέκτημα.

Τώρα, δυστυχώς η υπαγωγή σ' ένα Μνημόνιο 3 έχει καταστεί αναπόφευκτη. Ο κ. Τσίπρας απέφυγε ν' απαντήσει χθες στο επίμονο και πιεστικό ερώτημά μου, ποια είναι η επιδίωξή του, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμά του, πότε προβλέπει ότι η χώρα θα βγει επιτέλους από το μνημόνιο, την εξάρτηση, από την έλλειψη θεσμικής ισοτιμίας, πότε θα βγει από την κατάσταση εξάρτησης από τα δάνεια των εταιρών.

Τέσσερις ολόκληροι μήνες πέρασαν, μπήκαμε στον 5ο, με τη διελκυστίνδα να συνεχίζεται, με την κυβέρνηση να διοχετεύει

επικοινωνιακές φούσκες, να νομίζει ότι κερδίζει χρόνο ενώ κάνει πολύτιμο και ζωτικό εθνικό χρόνο.

Αν λοιπόν, όλα αυτά που συμβαίνουν μπροστά μας είναι η εικόνα της σκληρής, ή μάλλον της δύσκολης διαπραγμάτευσης το 2015, φανταστείτε τι είχε συμβεί το 2010, το 2011, το 2012, το 2013. Μέχρι τις εκλογές, είχε συντελεσθεί παραπάνω από το 90% της προσπάθειας εξόδου από το μνημόνιο. Το δε μεγαλύτερο τμήμα, το συντριπτικά μεγαλύτερο τμήμα της προσπάθειας αυτής είχε συντελεσθεί από το ΠΑΣΟΚ μόνο του ουσιαστικά, μέχρι τις εκλογές του 2012.

Δε δραματοποιήσαμε όμως ποτέ τις καταστάσεις. Δεν τις οδηγήσαμε στο όριό τους. Είναι ένα ζήτημα εθνικής ευθύνης και σοβαρότητας. Μετατρέποντας την ουσία της πολιτικής σε παιχνίδι επικοινωνίας, κερδίζεις ενδεχομένως τη συμμετοχή της κοινής γνώμης, προξενείς όμως τεράστια βλάβη στην οικονομία, στη διάρκεια της διαπραγμάτευσης.

Ο ενδιάμεσος χρόνος είναι εξαιρετικά κρίσιμος. Και εμείς από τον Ιούνιο του 2014 μέχρι το Δεκέμβριο διαπραγματευόμασταν την τελευταία αναθεώρηση του μνημονίου και τη μετάβαση στην προληπτική πιστωτική γραμμή, χωρίς όμως να θυσιάσουμε το κεκτημένο της χώρας σε πρόσκαιρες επικοινωνιακές εντυπώσεις. Λάθος μας; Ενδεχομένως ναι, κομματικά. Αλλά σίγουρα όχι εθνικά, γιατί προτεραιότητα μας ήταν και είναι πάντα το εθνικό συμφέρον.

Τώρα έχουμε πάει δυστυχώς πολλά βήματα πίσω. Θέλει τεράστια προσπάθεια προκειμένου να γυρίσουμε στο σημείο στο οποίο ήμασταν πριν τις εκλογές και ακόμη μεγαλύτερη προσπάθεια για την επάνοδο στην κανονικότητα μιας ισότιμης χώρας -μέλους της Ευρωζώνης.

Τι να πρωτοθυμηθούμε, φίλες και φίλοι, από τις παλινωδίες των τελευταίων μηνών; «Όχι παράταση» και τελικά υπογραφή παράτασης, δηλαδή μνημονίου χωρίς νόμο. Με αφαίρεση των 11 δις του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Στήριξης.

«Όχι Μνημόνιο», αλλά βαδίζουμε πλησίστιοι προς το Μνημόνιο 3.

«Όχι υφεσιακά μέτρα», αλλά δυστυχώς οδηγήθηκε η χώρα στην ύφεση πριν καν εφαρμοστούν τα οποιαδήποτε μέτρα.

«Όχι δόσεις, μόνο ELA». Τώρα εκλιπαρούμε για δόσεις και αύξηση του ορίου των εντόκων γραμματίων.

«Διεθνής Διάσκεψη και μονομερείς κινήσεις για το χρέος, το επαχθές και επονείδιστο» και τώρα προσχώρηση στη δική μας λογική, στο καταραμένο PSI, στην αναδιάρθρωση του 2012, στις προτάσεις που εμείς είχαμε ετοιμάσει.

«Όχι στις ιδιωτικοποιήσεις», τώρα έχει ειπωθεί «ναι» σε όλες τις ιδιωτικοποιήσεις.

Αλλά και τα απλούστερα, τα παιδαριώδη, «όχι η τρόικα», αλλά οι θεσμοί, «όχι συναντήσεις στα Υπουργεία», αλλά συναντήσεις στα λόμπι των ξενοδοχείων.

Και το ακόμη τραγικότερο, το προσβλητικό για την εθνική αξιοπρέπεια «δεν μιλάμε με γραφειοκράτες, κάνουμε πολιτική διαπραγμάτευση» και τώρα που αρχίζει η ουσιαστική πολιτική διαδικασία, η Ελλάδα αποκλείεται από τις κρίσιμες συναντήσεις. Γιατί έχει καταστεί παρίας που δεν καλείται καν να διατυπώσει τη γνώμη της, όταν λαμβάνεται η απόφαση.

Στην πραγματικότητα όλους αυτούς τους μήνες δεν γίνεται καμία εξωτερική διαπραγμάτευση. Γινόταν και γίνεται μόνο εσωτερική, εσωκομματική διαπραγμάτευση, στον ΣΥΡΙΖΑ και στην κυβερνητική πλειοψηφία. Δυστυχώς το δόγμα που επικρατεί είναι «πρώτα το Κόμμα, μετά η πατρίδα», το αντίστροφο από το δικό μας, γι' αυτό διαφέρουμε.

Τώρα, φίλες και φίλοι, δεν φτάνει η ολοκλήρωση της αξιολόγησης και η καταβολή των δόσεων, δεν φτάνει αυτό που όλοι ονομάζουν μνημόνιο όπως το ξέραμε έως τώρα. Χρειάζεται νέο δάνειο. Άρα θα υπάρχουν νέοι όροι και κάθε μήνας καθυστέρησης είναι ένας επιπλέον χρόνος ολόκληρος παραμονής στο Μνημόνιο 3.

Γι' αυτό το έθνος χρειάζεται επειγόντως ολοκληρωμένο σχέδιο επιστροφής στα δεδομένα του Δεκεμβρίου και στη συνέχεια επανόδου στην κανονικότητα μιας ισότιμης χώρας – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης.

Περιμένουμε η Κυβέρνηση να μας διαβεβαιώσει για την ικανότητά της να εφαρμόσει μια εθνική πολιτική και να φέρει ενώπιον της Βουλής ένα ολοκληρωμένο σχέδιο και πρωτίστως μια συμφωνία. Πρέπει να μας πείσει ότι έχει πράγματι τη δεδηλωμένη κοινοβουλευτική πλειοψηφία που είναι διατεθειμένη να στηρίξει την εφαρμογή της πολιτικής αυτής.

Άκουσα τον κ. Τσίπρα με προσοχή χτες, δεν επανέλαβε τίποτε σε σχέση με εκλογές και δημοψήφισμα. Αλλά δυστυχώς οι Κάννες του κ. Τσίπρα έχουν γίνει με διαφορετικό, πιο απλό, πιο

γρήγορο τρόπο, με συνοπτικές διαδικασίες καθώς του είπαν «αν θέλεις να κάνεις δημοψήφισμα, κάντο τώρα. Αλλά να ξέρεις ότι το ερώτημα είναι πάντα ναι ή όχι στο ευρώ».

Είπα και το επαναλαμβάνω και είμαι βέβαιος ότι αυτό θα καταστεί απόφαση του Συνεδρίου: πως το κοινοβουλευτικά μικρό ΠΑΣΟΚ δεν θα διευκολύνει την Κυβέρνηση να διαφύγει της ευθύνης της. Δεν είπαμε ότι δεν ψηφίζουμε. Τι να ψηφίσουμε άλλωστε; Μια συμφωνία που δεν έχει συναφθεί, με περιεχόμενο που δεν γνωρίζουμε; Μια συμφωνία στη βάση των κυβερνητικών προτάσεων που είναι σκληρότερες από το περιβόητο e-mail Χαρδούβελη, που όπως έχουμε πει θα φαντάζει ως παιδική εκδρομή μπροστά στο τρένο του τρόμου, που δυστυχώς θα μπει μέσα στο ελληνικό έδαφος;

Το ΠΑΣΟΚ ασκεί υπεύθυνη αντιπολίτευση που υπερβαίνει τα μεγέθη του πολύ συχνά, όπως άσκησε υπεύθυνη Κυβέρνηση. Δεν ανήκει στην κατηγορία ούτε της αμήχανης αντιπολίτευσης, ούτε της πρόθυμης αντιπολίτευσης που απέχει μόλις λίγα εκατοστά από τη λεγόμενη συμβουλευτική συμπολίτευση.

Το πρόβλημα της κυβερνητικής συνοχής, αντοχής και ευθύνης, κακώς έσπευσαν κάποιοι να το καταστήσουν πρόβλημα της αντιπολίτευσης. Πρώτα συμφωνία και σχέδιο, μετά δεδηλωμένη πλειοψηφία της Κυβέρνησης και μετά συζητάμε στη βάση που έθεσα χτες, στο πλαίσιο της εθνικής ομάδας διαπραγμάτευσης, αναζητώντας εθνική στρατηγική, δηλαδή την προσχώρηση στη δική μας πολιτική.

Η προϋπόθεση όμως, φίλες και φίλοι, είναι μια απλή λέξη, μια μικρή λέξη που την έχω πει στο προηγούμενο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ: να ζητήσει ο κ. Τσίπρας και οι περί αυτόν συγγνώμη από τον ελληνικό λαό για τα ψέματα, για τις ψευδαισθήσεις, για την παραπλάνηση.

Και επίσης θυμίζω ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ, σύσσωμη, πριν από λίγες μέρες έλαβε την πρωτοβουλία να καταθέσει πρόταση νόμου για την αλλαγή του εκλογικού συστήματος και την κατάργηση του παράλογου πλέον bonus των 50 εδρών στο πρώτο Κόμμα.

Η διαπραγμάτευση, η δήθεν σκληρή, η δήθεν οριακή, έχει προκαλέσει ήδη πολύ μεγάλη βλάβη στην εθνική οικονομία. Τώρα πρέπει να δούμε τι θα κάνουμε και είναι πολύ κακός οιωνός αυτές οι φαντασιώσεις της λεβεντιάς, που τελικά μας έφεραν να ζητάμε από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

εφαρμογή του μοντέλου της Ζάμπια της δεκαετίας του 1970, για να καταβληθούν όλες οι δόσεις στο τέλος του μήνα, αντί για τη χτεσινή μέρα κατά την οποία έπρεπε να καταβληθεί η πρώτη δόση.

Προσέξτε, η ίδια η Κυβέρνηση δια του Υπουργού Οικονομίας, ομολογεί επισήμως άρα και διεθνώς ότι υπάρχουν τα ταμειακά διαθέσιμα που επιτρέπουν στην Ελλάδα να είναι συνεπής. Μπορούσε η Ελλάδα να καταβάλλει χτες τα περίπου 300 εκατομμύρια ευρώ. Δεν το έκανε. Και δεν το έκανε, γνωρίζοντας ότι αν ζητηθεί από το Ταμείο να ενωθούν οι δόσεις στο τέλος του μήνα, αυτό θα γίνει. Πρόκειται για μια επίδειξη ψευτολεβεντιάς, για εσωτερική κατανάλωση. Το κόστος όμως στη διεθνή κοινότητα, στα Μέσα Ενημέρωσης, στο Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου όπου μετέχουν μη ευρωπαϊκές χώρες, είναι τεράστιο. Η Κυβέρνηση χτες αποδυνάμωσε ακόμη περισσότερο την διαπραγματευτική θέση της χώρας.

Και όλα αυτά τα κάνει με το μίγμα αλαζονείας, αυταρέσκειας, αυταρχισμού, μικροψυχίας στο οποίο κατ' επανάληψη έχω αναφερθεί. Φάνηκε και χτες ότι πέρα από τις ρητορικές "καλοσύνες" και "χειρονομίες", υπάρχει απόλυτη αδιαφορία για τη συναίνεση. Δεν υπάρχει ούτε καν ενημέρωση της αντιπολίτευσης.

Και ταυτόχρονα, με προκλητικό τρόπο, προχωράει η εξεταστική Επιτροπή η οποία είναι εξεταστική Επιτροπή για το Μνημόνιο 3, για τα λάθη και τις ευθύνες της σημερινής Κυβέρνησης. Μόνον που σε ότι αφορά την τρέχουσα περίοδο θα κληθεί ο κ. Τσίπρας ως Πρωθυπουργός που χειρίζεται τα θέματα. Δε θα κάνουμε το ρουσφέτι που έκανε ο κ. Τσίπρας σε διατελέσαντες Πρωθυπουργούς, που τους εξείρεσε από την πρόσκληση στην Εξεταστική Επιτροπή.

Εμείς λοιπόν, όπως λέει το σύνθημά μας, κρατάμε ψηλά την αλήθεια, για τη χώρα και όχι γιατί θέλουμε να συντελέσουμε στην παράταση του βίου της τερατογένεσης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ.

Φίλες και φίλοι, πολλοί νομίζουν ότι το πρόβλημα της Ελλάδας είναι πρωτίστως οικονομικό, θυμούνται ίσως την περιβόητη φράση της καμπάνιας Κλίντον ότι "η οικονομία είναι πρώτα απ' όλα". Και όμως, το πρόβλημα της χώρας δεν είναι πρωτίστως η οικονομία, το πρόβλημα της χώρας είναι πρωτίστως η πολιτική και κοινωνική νοοτροπία.

Γι' αυτό έχουν πολύ μεγάλη σημασία τα άλλα κρίσιμα κεφάλαια της κυβερνητικής πολιτικής, τα οποία δεν έχουμε φωτίσει καθώς είμαστε απασχολημένοι με τη διαπραγμάτευση και την οικονομία.

Τι γίνεται ,φίλες και φίλοι ,στην εξωτερική πολιτική, στην πολιτική ασφάλειας και άμυνας της χώρας; Είχαμε ακολουθήσει μία απaráβατη γραμμή όλα τα προηγούμενα χρόνια, δεν επιτρέψαμε ποτέ να αναμειχθούν τα θέματα της διαπραγμάτευσης για την κρίση με τα θέματα της εξωτερικής πολιτικής και ιδίως με τον κατάλογο των μεγάλων εθνικών θεμάτων.

Η σημερινή Κυβέρνηση υπερηφανεύεται γιατί έκανε το τελείως αντίστροφο, γιατί ανέμειξε τα μεγάλα εθνικά θέματα, τη θέση μας στην Ανατολική Μεσόγειο, τη θέση μας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, τη θέση μας στην ευρωατλαντική συμμαχία με την οικονομική διαπραγμάτευση. Δηλαδή με ένα ζήτημα που θέλουμε να πιστεύουμε ότι είναι συγκυριακό και παροδικό.

Δηλαδή για τα θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και άμυνας κατέφυγε στο πεδίο εκείνο της οικονομίας και της διαπραγμάτευσης στο οποίο η Ελλάδα έχει τη μικρότερη δυνατή ισχύ και επιρροή. Βρίσκετε καμία λογική στην προσέγγιση αυτή; Να βάζεις στο τραπέζι για τα μεγάλα θέματα της εθνικής πολιτικής που κρίνονται στη διάρκεια του μακρού ιστορικού χρόνου τη συγκυριακή σου αδυναμία και να θεωρείς ότι έτσι θα βγεις κερδισμένος;

Αυτή τη στιγμή μετά από τις ψευδείς εντυπώσεις περί προκαταβολής δισεκατομμυρίων για το νεο αγωγό ,βλέπουμε την πραγματικότητα ανοιχτών μετώπων σε όλα τα περιφερειακά θέματα που μας ενδιαφέρουν και στον στενό κατάλογο των μεγάλων εθνικών θεμάτων.

Δεν έχουμε συζητήσει για τις εξελίξεις στο κυπριακό μετά την εκλογή Ακιντζή και την επανάληψη των διακοινοτικών συνομιλιών. Δεν έχουμε μιλήσει για την κατάσταση στην Τουρκία εν όψει των επικείμενων εκλογών του Ιουνίου και για την καμπύλη των ελληνοτουρκικών σχέσεων.

Έχουμε μεγάλη ένταση με την Αλβανία, την οποία είχαμε προβλέψει και για την οποία έχουμε διαμορφώσει θώρακες στο πεδίο του Διεθνούς Δικαίου και της διεθνούς δικαιοσύνης. Η κατάσταση στην ΠΓΔΜ εμφανίζει τη χώρα αυτή να βιώνει ένα εξαιρετικά δύσκολο διεθνωτικό και διακομματικό ζήτημα,

αλλά πάντα μετατρέπει την αδυναμία της σε επιχείρημα σε σχέση με την ένταξή της στο ΝΑΤΟ και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και έχουμε στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας έναν Υπουργό που προτείνει να δώσουμε το 30% των ενεργειακών πόρων της χώρας στις Ηνωμένες Πολιτείες και να μεταφέρουμε μία βάση στην Κάρπαθο. Δηλαδή ένα φεστιβάλ ανευθυνότητας και επιπολαιότητας με κάποιους που παίζουν εν ου παικτοίς.

Και όλα αυτά συνδέονται με την πολιτική ενέργειας και τη διπλωματία των αγωγών, όταν έχουμε αφήσει χωρίς την έμφαση που απαιτείται το μόνο συγκεκριμένο που έχουμε στα χέρια μας αυτή τη στιγμή που είναι ο ΤΑΠ, αλλά βέβαια και ο διάδρομος που μπορεί να ενώσει το Αιγαίο με τη Βαλτική.

Η κατάσταση στους θεσμούς έχει εκτραχυνθεί, αυτό που ζούμε στη Βουλή είναι στην πραγματικότητα μία ακραία παθολογία του κοινοβουλευτικού συστήματος. Υπάρχουν επιπρόσθετες και τεχνητές επιβαρύνσεις, που δεν είχε κανένα λόγο να υποστεί το πολιτικό σύστημα και το Πολίτευμα της χώρας. Έχει μετατραπεί η Βουλή σε προσωπικό φέουδο και σε ένα γήπεδο εσωκομματικής αντιπαράθεσης στο ΣΥΡΙΖΑ.

Δε χρειάζεται να αναφερθώ στο μεταναστευτικό, στην παιδεία, στην υγεία, παντού έχουμε τα φαινόμενα που συγκροτούν το χαμένο εξάμηνο. Έχουμε συνειδητοποιήσει, φίλες και φίλοι, πόσο κόστος έχει το χαμένο εξάμηνο μέσα στον εθνικό χρόνο; Πόσο κόστος έχει όχι μόνον οικονομικά, αλλά θεσμικά, διεθνοπολιτικά, αξιακά;

Η Κυβέρνηση της τερατογένεσης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ έχει έναν κοινό παρονομαστή. Στην πραγματικότητα πρόκειται για μία περίεργη αιμομεικτική σχέση που βασίζεται στην εθνικολαϊκιστική πολιτική. Η εθνικιστική υπερδεξιά βρίσκεται για πρώτη φορά στα αριστερά της "πρώτης φοράς αριστερά" και λειτουργεί ως θεματοφύλακας της εθνικολαϊκιστικής αντιμνημονιακής πολιτικής.

Έχουν μπερδευτεί. Έχουν μπερδευτεί και έχουν αλλάξει θέση κι έτσι ο κ. Καμμένος έχει βρεθεί στα αριστερά του κ. Τσίπρα να τον παρατηρεί, να τον επιπλήττει και να τον κανοναρχεί. Και εδώ εντάσσεται και η ψευτογεμονική διείσδυση στο χώρο της Δεξιάς, με εντυπώσεις συνεργασίας ερήμην πιστεύω των προσώπων που εμπλέκονται σε αυτή την υπόθεση.

Αναφέρθηκα χθες στην παιδαριώδη αφήγηση του κ. Τσίπρα για το ποιοι είναι καλοί και κακοί.

Το χειρότερο είναι ,φίλες και φίλοι, ότι βασική επιδίωξη της Κυβέρνησης, στρατηγική επιδίωξη, ιδεολογική επιδίωξη, είναι να διαμορφωθεί στην Ελλάδα μία κοινωνία χαμηλών προσδοκιών, μια κοινωνία που τείνει ευήκοον ους στο επιχείρημα που λέει «είμαστε ωραίοι γιατί δεν πτωχεύσαμε ακόμη, είμαστε σπουδαίοι γιατί και το 15νθήμερο αυτό καταβάλαμε μισθούς και συντάξεις».

Αυτή είναι μία κοινωνία αλλοιωμένων αξιακών ανακλαστικών, η οποία οδηγεί στον εξής τραγικό παραλογισμό: Τα αντιμνημονιακά ψέματα, τα προεκλογικά ψέματα, η διάψευση των προσδοκιών, υπερκαλύπτονται από μία συμφωνία που λειτουργεί ως ανακούφιση, γιατί η χώρα δεν καταστρέφεται.

Έτσι η ανακολουθία μετατρέπεται σε επιτυχία και η ανευθυνότητα σε δήθεν υπευθυνότητα ενός Πρωθυπουργού που άλλα είπε προεκλογικά και άλλα καλείται να εφαρμόσει μετεκλογικά. Αυτό είναι στην πραγματικότητα ο σκληρός πυρήνας της αδιέξοδης αντίφασης στην οποία οδηγείται η ελληνική κοινωνία.

Η καθυστερημένη προσχώρηση στην πολιτική μας, προσπαθούν να εμφανιστεί ως μεγάλη δική τους επιτυχία. Αγνοούν όμως όλα όσα λέμε για την επιδείνωση της κατάστασης, για τη βλάβη και βέβαια παρατηρούμε μια κοινωνία που δυστυχώς χρησιμοποιεί δύο μέτρα και δύο σταθμά.

Δεν μας συγκώρεσαν τίποτα, επειδή έχουμε προσφέρει ιστορικά και διαχρονικά πολλά και περιμένουν από μας ακόμη περισσότερα. Συγκωρούν στον ΣΥΡΙΖΑ και στον κ. Καμένο τα πάντα, γιατί δεν έχουν προσφέρει τίποτα ιστορικά και διαχρονικά και γιατί κατά βάθος δεν περίμεναν τίποτα περισσότερο.

Τι έπρεπε να κάνει η Κυβέρνηση; Να συνεχίσει μέσα στο πλαίσιο και το χρονοδιάγραμμα που βρήκε την ημέρα των εκλογών. Να διατυπώσει τις θέσεις της, να διαπραγματευτεί, αλλά στις 28 Φεβρουαρίου να περάσει στην προληπτική πιστωτική γραμμή η οποία είχε αποφασιστεί από το Eurogroup το Νοέμβριο του 2014.

Και τώρα ,φίλες και φίλοι ,πού οδεύει η χώρα; Τα είπαμε τα τυπικά, τα χρηματοοικονομικά, τα τεχνικά. Ναι, οδεύει στο Μνημόνιο 3 σε παρατεταμένη παραμονή, σε νέο δάνειο, σε όρους. Όμως αυτό είναι απάντηση στο ερώτημα των νέων

ανθρώπων για το μέλλον της πατρίδας; Πού είναι η συζήτηση για την εθνική στρατηγική;

Πού είναι η συζήτηση για το ολοκληρωμένο σχέδιο επανόδου στην οικονομική κανονικότητα; Πού είναι η συζήτηση για το εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης; Το νέο μοντέλο παραγωγής και ανταγωνιστικότητας; Πού είναι η συζήτηση για το μετασχηματισμό του κράτους σε ένα κανονικό, ευρωπαϊκό κράτος;

Με εξαίρεση το συνέδριο του ΠΑΣΟΚ, η συζήτηση αυτή δεν διεξάγεται στη χώρα. Δεν συνιστά, δυστυχώς, προτεραιότητα του κοινωνικού διαλόγου.

Φίλες και φίλοι, οφείλουμε να πούμε την αλήθεια απευθυνόμενοι όχι μόνο στον εαυτό μας και στον κ. Τσίπρα, απευθυνόμενοι στην κοινωνία, στους πολίτες, στον κάθε συμπολίτη μας. Ας πούμε την αλήθεια. Δυστυχώς η κοινωνία στις 25 Ιανουαρίου δεν ψήφισε αντιμνημονιακά. Ψήφισε αντιμεταρρυθμιστικά. Ψήφισε δήθεν προοδευτικά, αλλά βαθιά συντηρητικά. Ψήφισε την επιστροφή στις πιο φαύλες όψεις της μεταπολίτευσης.

Η χώρα έχει μια αντιμεταρρυθμιστική κυβέρνηση. Υπάρχουν δημοσκοπικές πλειοψηφίες υπέρ της διαφύλαξης, ή της προώθησης της μιας ή της άλλης μεταρρύθμισης. Για παράδειγμα στα πανεπιστήμια. Όμως πολιτικά η επιλογή που έγινε και λόγω εκλογικού νόμου στις 25 Ιανουαρίου, είναι στρατηγικά αντιμεταρρυθμιστική. Απλώς πρέπει να θυμούνται ότι το άθροισμα ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ, στην εκλογική βάση είναι 41%, όταν το ΠΑΣΟΚ το 2009 είχε πάρει 44% και όταν η τρικομματική κυβέρνηση του 2012 άθροιζε 48% του εκλογικού σώματος.

Αυτό ,φίλες και φίλοι ,είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα της χώρας. Αλλά είναι και το μεγαλύτερο πρόβλημα της κυβέρνησης, γιατί η αντιμεταρρυθμιστική επιλογή αντιβαίνει στις προφανείς ανάγκες της χώρας και αυτό είναι που τροφοδοτεί τη βαθιά κρίση στρατηγικής και νομιμοποίησης.

Σε αυτά τα ευρύτερα πολιτικά συμφραζόμενα διεξάγεται το συνέδριο του ΠΑΣΟΚ. Ποιο ΠΑΣΟΚ; Τι ήταν και τι είναι το ΠΑΣΟΚ; Πώς ξεκίνησε και πού βρίσκεται σήμερα και γιατί;

Φίλες και φίλοι, συντρόφισσες και σύντροφοι, το ΠΑΣΟΚ του Ανδρέα Παπανδρέου το 1974 εξέφρασε τους μη προνομιούχους, το αίτημα της αλλαγής, τον κοινωνικό, πολιτικό και εθνικό ριζοσπαστισμό. Πρότεινε νέες μορφές πολιτικής συμμετοχής.

Ένα νέο τύπο συλλογικού πολιτικού κειμένου, βασισμένο στο συνδυασμό της χαρισματικής, προσωποκεντρικής εξουσίας, της κεντρώας παράδοσης, πολιτικής και οικογενειακής, του ριζοσπαστικού λόγου, των λενινιστικών αρχών σε σχέση με το κόμμα, αλλά και στην εμπειρία της αποστασίας.

Υπήρχε, ιδίως μετά το 1977, ένας καθαρός πολιτικός αντίπαλος μέσα στη λογική της πολιτικής πόλωσης και ο αντίπαλος ήταν η συντήρηση, η δεξιά. Εδώ βασίστηκε ο πλειοψηφικός δικομματισμός της μεταπολίτευσης. Και έτσι αναπτύχθηκε, σε αντίθεση προς το ΠΑΣΟΚ και το ομόλογο φαινόμενο της λαϊκής πολυσυλλεκτικής δεξιάς, με την ίδια λίγο ή πολύ διαστρωμάτωση.

Η ανάλυση για τους ευρωπαϊκούς και διεθνείς συσχετισμούς την εποχή εκείνη ήταν απλή. Ο εξωτερικός εχθρός καθαρός, αλλά ήταν έτοιμος να γίνει και ο καλύτερος φίλος, γιατί ο αντιευρωπαϊσμός πολύ γρήγορα έγινε υπεύθυνος φιλοευρωπαϊσμός και ο αντιδυτικισμός πολύ εύκολα μετατράπηκε σε πρόταγμα δυτικού εκσυγχρονισμού.

Ο προγραμματικός άξονας του ΠΑΣΟΚ, μετακινήθηκε σταδιακά από τον κρατικισμό στον αντικρατικισμό. Και από τις πελατειακές σχέσεις στη διαφάνεια και την αξιοκρατία.

Το ΠΑΣΟΚ συγκρότησε σταδιακά, μέχρι το 1981, ένα κοινωνικό συνασπισμό που εκφραζόταν ως πολιτικός πολυσυλλεκτισμός και πλειοψηφική εκλογική δυναμική. Έτσι είχαμε μαζί μας, κάτω από τη στέγη και τη σημαία του ΠΑΣΟΚ, τους αγρότες, τους μισθωτούς του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τους μικρομεσαίους, τα ανερχόμενα μεσοαστικά στρώματα.

Το ΠΑΣΟΚ επαγγέλθηκε και σε μεγάλο βαθμό έκανε πράξη την άρση των αποκλεισμών, την άρση των κραυγαλέων ανισοτήτων και θεράπευσε ιστορικές εκκρεμότητες αναγόμενες στον εμφύλιο και το μετεμφυλιακό κράτος, υποκαθιστώντας πλήρως την παραδοσιακή κομμουνιστική αριστερά.

Από το 1981 και μετά οι μετασχηματισμοί του ΠΑΣΟΚ είναι λίγο ή πολύ οι μετασχηματισμοί ενός ευρωπαϊκού, σοσιαλιστικού, κυβερνητικού κόμματος. Είναι μετασχηματισμοί αντίστοιχοι με τους μετασχηματισμούς όλης της ευρωπαϊκής κυβερνητικής σοσιαλδημοκρατίας.

Και παράλληλα έχουμε τους μετασχηματισμούς του κόσμου, τις αλλαγές του παγκόσμιου χάρτη, δυο μείζονες αλλαγές, την

πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού και τη μεγάλη παγκόσμια οικονομική κρίση μετά το 2007.

Οι μετασχηματισμοί όμως στο επίπεδο του κυβερνητικού λόγου και της κυβερνητικής πρακτικής, μπορούσαν εν μέρει μόνο να στοιχηθούν με μετασχηματισμούς στην κοινωνική διαστρωμάτωση της εκλογικής μας βάσης, στις κοινωνικές αξίες και τις πολιτικές συμπεριφορές των οπαδών και ψηφοφόρων μας.

Η γραμμική εξέλιξη από το καλό στο καλύτερο κορυφώθηκε την δεκαετία του ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος της οποίας διανύθηκε με κυβέρνηση Ν.Δ. θυμίζω. Είχαμε σωρευτική ανάπτυξη, μείωση του κόστους του χρήματος, αύξηση των αξιών των ακινήτων και των κινητών αξιών, αύξηση της περιουσίας, αύξηση των εισοδημάτων.

Το ΠΑΣΟΚ κέρδισε τις εκλογές του 2009 με την εντολή να διασώσει και να επεκτείνει το κεκτημένο αυτό και αντί να διασώσει και να επεκτείνει το κεκτημένο, αναγκάστηκε να διαχειριστεί μια πρωτοφανή κρίση.

Αυτό επέφερε τη διάρρηξη των σχέσεών μας με την παραδοσιακή κοινωνική και εκλογική μας βάση. Η βαθιά κρίση αντιπροσωπευτικότητας και νομιμοποίησης του ΠΑΣΟΚ οφείλεται σε κάποιο βαθμό και στην εσφαλμένη πολιτική και επικοινωνιακή διαχείριση της προεκλογικής περιόδου του 2009 και του πρώτου εξαμήνου της τότε νέας κυβέρνησης μέχρι την πανηγυρική ένταξη στο μνημόνιο με τη δήλωση που έγινε στο Καστελλόριζο.

Διευκολύναμε εμείς τη συγκρότηση ενός ετερόκλητου αντιμνημονιακού μετώπου, με την ενεργό πρωταγωνιστική παρουσία της τότε αντιμνημονιακής Ν.Δ. Η πρότασή μου να ζητήσουμε αυξημένη πλειοψηφία 180 βουλευτών στην έγκριση του πρώτου μνημονίου απορρίφθηκε.

Και βρεθήκαμε αντιμέτωποι με μια ενδογενή και αθεράπευτη αμφιθυμία του ΠΑΣΟΚ, που είχε πάντα και εν μέρει έχει ακόμη, ένα αίσθημα διπλής ενοχής και γιατί αναγκαστήκαμε να πάρουμε δύσκολα μέτρα και γιατί συνεργαστήκαμε με τη Ν.Δ. που προσχώρησε όμως στην δική μας πολιτική και εγκατέλειψε απολύτως την δική της πολιτική.

Αυτό το αίσθημα ενοχής είναι που οδήγησε στην απώλεια της ηγεμονίας, γιατί οδήγησε στην απώλεια της αυτοπεποίθησης. Δεν υπάρχει πολιτική ηγεμονία χωρίς πίστη και αυτοπεποίθηση.

Βιώσαμε και αυτές είναι ακόμη ζωντανές εν μέρει, ανισορροπίες και εσωτερικές συγκρούσεις. Είχαμε σωματοφύλακες του μνημονίου και θεματοφύλακες του αυθεντικού ΠΑΣΟΚ. Και έτσι, είχαμε διαρθρωτική αδυναμία να διατυπώσουμε ολοκληρωμένη προοδευτική προσέγγιση για τη διαχείριση και την υπέρβαση της κρίσης.

Η συνεργασία με τη Νέα Δημοκρατία επιδιώχθηκε τον Ιούνιο του 2011, συντελέστηκε το Νοέμβριο του 2011. Οι εκλογές του 2012 δεν ήταν παρά ένας ενδιάμεσος σταθμός. Το ΠΑΣΟΚ βρέθηκε στην 3η θέση, με 13,5% σ' ένα πολιτικό σύστημα απολύτως αποσπασματοποιημένο, με το πρώτο κόμμα να έχει 18% και το δεύτερο 16%, αλλά με διπολική ροπή λόγω εκλογικού συστήματος και μπόνους 50 εδρών.

Οι προτάσεις μας για συνεργασία το 2012 απερρίφθησαν αβλεπί από όλους, και τη ΔΗΜΑΡ. Η ΔΗΜΑΡ άλλωστε λειτούργησε από τότε και ως τη στιγμή που απεχώρησε από την τριμερή συνεργασία τον Ιούνιο του 2013, ως πηγή τροφοδότησης της αμφιθυμίας του ΠΑΣΟΚ. Η ζημιά που έγινε ήταν τεράστια. Και στην πρώτη φάση της μη συμμετοχής πολιτικών στελεχών στην κυβέρνηση, η οποία κληροδοτήθηκε ως πρόβλημα και στη δεύτερη και τελική φάση της συμμετοχής των πολιτικών στελεχών.

Η αμφιθυμία σε πολύ μεγάλο βαθμό υπονόμωσε και τις αγωνιώδεις προσπάθειές μου για το μετασχηματισμό του ΠΑΣΟΚ και τη συγκρότηση της Δημοκρατικής Παράταξης, η πρωτοβουλία των 58, τελικά όμως η Ελιά που άνθισε στις ευρωεκλογές με το 8% που στήριξε την κυβέρνηση και έδινε ένα σημείο εκκίνησης ώστε το ΠΑΣΟΚ να είναι στη νέα Βουλή τρίτο.

Φίλες και φίλοι, η κρίση του ΠΑΣΟΚ είναι κρίση ιδεολογικοπολιτικής συνέπειας, όπως την αντιλαμβάνεται η παραδοσιακή εκλογική βάση του ΠΑΣΟΚ. Είναι όμως και κρίση προσωπικής ηθικής, εμβληματικών προσώπων της παράταξης.

Είναι κρίση προσωπικών στρατηγικών γιατί έχουμε ακατάσχετο πληθωρισμό φιλοδοξιών.

Η κρίση του ΠΑΣΟΚ είναι, όπως είπα, κρίση αντιπροσώπευσης γιατί υπάρχει αδυναμία συστοίχισης κομματικών και κυβερνητικών επιλογών, αντοχών και ανοχών σε σχέση με τις ανοχές και τις επιλογές των κοινωνικών δυνάμεων που συγκροτούσαν την εκλογική μας βάση.

Η κρίση του ΠΑΣΟΚ είναι και κρίση της ευρωπαϊκής κυβερνητικής σοσιαλδημοκρατίας. Είναι και κρίση των εγχώριων πολιτικών πρακτικών.

Πρέπει να μας προβληματίσει αναδρομικά η διαπίστωση αυτή. Για όλα όσα συνέβησαν τις δεκαετίες του '80 και του '90 και για το γεγονός ότι η κοινωνική βάση του ΠΑΣΟΚ μετατοπίστηκε σταδιακά κυρίως στο ΣΥΡΙΖΑ ,με εντυπωσιακή ευκολία.

Μετατοπίστηκε δηλαδή σ' έναν πολιτικό σχηματισμό της ριζοσπαστικής κομμουνιστογενούς Αριστεράς. Το πολιτικό εύρος του ΣΥΡΙΖΑ είναι απολύτως αναντίστοιχο με το κοινωνικό εύρος της ΠΑΣΟΚογενούς εκλογικής του βάσης, γιατί επελέγη ένα υπαρκτό κόμμα με ριζοσπαστικό λόγο ως όχημα διαμαρτυρίας εκ του ασφαλούς.

Γιατί εκ του ασφαλούς; Γιατί στις εκλογές του 2015 έγινε η εσφαλμένη εκτίμηση ότι δεν υπάρχουν κίνδυνοι από την εφαρμογή μιας άλλης πολιτικής. Υπάρχει δυστυχώς διαφορά φάσης. Η κοινωνία που ψήφισε εν γνώσει των συνεπειών της κρίσης το 2012, διαμαρτύρεται εκ των υστέρων, αφού ουσιαστικά υπερψήφισε και υπέστη η ίδια πολύ δύσκολες επιλογές και μεγάλες θυσίες.

Αυτή είναι μια κολοσσιαία αντίφαση που έχουμε να διαχειριστούμε. Μας προσφέρει όμως και ένα μεγάλο πλεονέκτημα. Το εκλογικά και κοινοβουλευτικά μικρό ΠΑΣΟΚ, έχει το δικαίωμα και την άνεση να μιλάει στο όνομα της αλήθειας και του εθνικού συμφέροντος. Πρέπει όμως να μιλάει, ν' ακούγεται και να πείθει. Και αυτό είναι μια εξαιρετικά δύσκολη αλυσίδα.

Συντρόφισσες και σύντροφοι, αποφάσισα τη σύγκληση εκτάκτου συνεδρίου γιατί βρίσκεται σε βαθιά κρίση, σε οριακή κατάσταση και η χώρα και η παράταξη. Η εκλογική καταγραφή του ΠΑΣΟΚ ήταν απογοητευτική. Τα αίτια λίγο πολύ γνωστά, συμπεριλαμβανομένης και της ατομικής μου ευθύνης την οποία αναλαμβάνω στο ακέραιο.

Θεωρώ όμως ότι το πρώτο αίτιο ήταν η εν ψυχρώ ανακοπή της προσπάθειας της Ελιάς που δημιούργησε εξαιρετικά θετικούς οiwνούς στις ευρωεκλογές. Μπορούσαμε τον Ιανουάριο ν' αντιμετωπίσουμε την πόλωση, το κακό θεσμικό πλαίσιο του εκλογικού νόμου και ν' αποκτήσουμε μια κρίσιμη θέση στο πολιτικό φάσμα λόγω του αποτελέσματος των ευρωεκλογών

Αντιμετωπίσαμε όμως τη διασπαστική κίνηση του κ. Παπανδρέου που οδήγησε την παράταξη στον πολιτικό

ευτελισμό, οδήγησε την παράταξη σε αναγκαστική εσωστρέφεια.

Συντρόφισσες και σύντροφοι, αντιμετώπισα το 2012, λίγες μόλις μέρες μετά την εκλογή μου ως Πρόεδρου του ΠΑΣΟΚ, την ηθική και επικοινωνιακή καταγίδα της υπόθεσης Τσοχατζόπουλου, που ανέκοψε τη δημοσκοπική πορεία του ΠΑΣΟΚ και του στέρησε τη 2η τουλάχιστον θέση στις εκλογές του Μαΐου του 2012.

Αντιμετώπισα συνεχή αμφιθυμία ,όπως σας είπα, σε σχέση με την εφαρμογή της μόνης εφικτής και ασφαλούς εθνικής στρατηγικής.

Αντιμετώπισα μυωπικές προσωπικές στρατηγικές στελεχών, αδυναμία ψυχολογικής προσαρμογής στις νέες συνθήκες χωρίς κυβερνητικούς και κοινοβουλευτικούς ρόλους .Αντιμετώπισα το πρόβλημα που δημιουργούν οι διαψευσμένες προοπτικές.

Και εν τέλει αντιμετώπισα το 2015, την κωμικοτραγική απόπειρα αντιστροφής των ρόλων με τον κ. Παπανδρέου να εγκαταλείπει το ΠΑΣΟΚ που ίδρυσε ο πατέρας του και τον ανέδειξε Πρόεδρο και Πρωθυπουργό και να ισχυρίζεται ότι αυτός εκφράζει το καινούργιο!

Αναγκάστηκα ν' απολογούμαι για το κυβερνητικό ΠΑΣΟΚ της δεκαετίας του '80 στο οποίο δε μετείχα γιατί ήμουν στο Πανεπιστήμιο.

Αναγκάστηκα ν' απολογούμαι για την κυβέρνηση Σημίτη ,στο σκληρό πυρήνα της οποίας δεν ανήκα, μ' εξαίρεση μια πολύ μικρή περίοδο μετά την υπόθεση Οτσαλάν.

Αναγκάστηκα ν' απολογούμαι για την κυβέρνηση Παπανδρέου, από την οποία αντιμετωπιζόμουν ως ύποπτος εσωκομματικός αντίπαλος και ως αναγκαίο κακό, μέχρι την πρόσκληση ανάληψης της εθνικής ευθύνης του Υπουργείου Οικονομικών υπό συνθήκες τραγικές ,με τη χώρα στο χείλος του γκρεμού.

Ακόμη και σήμερα, η συνεργασία με τη Νέα Δημοκρατία από κάποιους αποδίδεται σ' εμένα. Ενώ ,όπως είπαμε, επιδιώχθηκε τον Ιούνιο του 2011 και συντελέστηκε το Νοέμβριο του 2011.

Ακόμη και σήμερα διατυπώνεται από ορισμένους ο γελοίος ισχυρισμός ότι εγώ και οι υποστηρικτές μου του 2007, ρίξαμε την κυβέρνηση Παπανδρέου, λες και έχουν ξεχαστεί όλοι εκείνοι που τιμήθηκαν από τον κ. Παπανδρέου, έγιναν Υπουργοί και στελέχη του και τώρα μοστράρονται ως επίλεκτα

στελέχη της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ. Η κα Παναρίτη τους μάρανε!

Τα αντιμετώπισα όλα αυτά αγόγγυστα, προτάσσοντας το συμφέρον του τόπου και την αξιοπρέπεια της παράταξης.

Το χειρότερο δεν είναι ότι υφιστάμεθα τη σκληρή κριτική των δικών μας οπαδών και ψηφοφόρων, των απλών ανθρώπων που διαπαιδαγωγήθηκαν σε έναν συγκεκριμένο τρόπο σκέψης. Το χειρότερο είναι ότι ασκούν κριτική στελέχη που ωφελήθηκαν, που έγιναν άνθρωποι χάρη στο ΠΑΣΟΚ.

Το ακόμη χειρότερο είναι η συστηματική προσπάθεια αλλοίωσης της φυσιογνωμίας και των προθέσεών μας, της προσωπικής μας φυσιογνωμίας, αλλά και της συλλογικής μας φυσιογνωμίας. Μας κατηγορούν ότι υποταχθήκαμε στους ξένους, ότι πήραμε μέτρα κοινωνικής αδικίας κι ότι θέλαμε να παραμείνουμε στην εξουσία.

Κανείς δε σκέφτεται ότι βρεθήκαμε αντιμετώποι με το τραγικό και ανυπόφορο δίλημμα «ή αφήνεις τη χώρα να καταστραφεί ή παίρνεις αντιδημοφιλείς αποφάσεις». Θα βρεθεί στο δίλημμα αυτό σε λίγο ο κ. Τσίπρας και όλη η Κυβέρνησή του και όλη η Κοινοβουλευτική του Ομάδα και του εύχομαι από καρδιάς να αντέξει, όπως εμείς και να κάνει τη σωστή επιλογή.

Η αλλοίωση ξεκινά από το επιχείρημα ότι άλλα ειπώθηκαν προεκλογικά το 2009 κι άλλα έγιναν μετεκλογικά. Ναι, είναι σωστό αυτό και αν κάποιος ήθελε να κάνει δημοψήφισμα ,έπρεπε να το κάνει τότε. Εάν κάποιος φλέρταρε με τις εκλογές ,έπρεπε να τις κάνει τότε.

Όμως μεσολάβησαν οι δημοτικές εκλογές του Οκτωβρίου του 2010 και κυρίως οι διπλές βουλευτικές εκλογές του 2012 μετά το δεύτερο πρόγραμμα, μετά το κούρεμα και την αναδιάρθρωση του χρέους, μετά τη συνεργασία με τη Νέα Δημοκρατία και τον Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό του κ. Καρατζαφέρη.

Η δική μας αίσθηση ότι σώζουμε τη χώρα και αποτρέπουμε την απόλυτη καταστροφή έχει καταστεί δυστυχώς ασύμπτωτη με το βίωμα των πολιτών που είδαν να μειώνεται το εισόδημά τους, είδαν τα παιδιά τους ή τον εαυτό τους στην ανεργία, είδαν να πιέζεται ή να κλείνει η επιχείρησή τους, να αυξάνουν οι φορολογικές τους υποχρεώσεις, να σταματούν οι συνήθειες και οι πρακτικές του παρελθόντος.

Η δική μας θεώρηση αφορά την εθνική οικονομία, μακροοικονομικά μεγέθη, την εθνική στρατηγική, τη χώρα ως οντότητα. Η προσέγγιση του κάθε πολίτη -και εύλογα- αφορά τον εαυτό του, την οικογένειά του, τα παιδιά του, το περιβάλλον του, το ατομικό του σχέδιο ζωής. Το τοπίο άλλαξε και το πολιτικό και το κοινωνικό και ξαναγνωρίζομαστε όλοι με εξαιρετικά άνισους και άδικους όρους.

Συνεπώς το ΠΑΣΟΚ οφείλει να λάβει κρίσιμες ,ρεαλιστικές και διορατικές αποφάσεις για το μέλλον του, χωρίς ψευδαισθήσεις για μια απλή επιστροφή στο παρελθόν. Το ΠΑΣΟΚ οφείλει να επινοήσει το νέο ρόλο του εκφράζοντας τις δημιουργικές ,προοδευτικές δυνάμεις της ελληνικής κοινωνίας, τις δυνάμεις του ορθού λόγου και της ευρωπαϊκής προοπτικής.

Βρισκόμαστε ,φίλες και φίλοι, αντιμέτωποι με μεγάλα διλήμματα:

Είναι εφικτή η εκλογική ανασύσταση του ΠΑΣΟΚ μετά την τυχόν κατάρρευση του ΣΥΡΙΖΑ; Μπορεί να ανασυσταθεί το ίδιο κοινωνικό μπλοκ και η ίδια περισυλλεκτική και πλειοψηφική δυναμική;

Ή, από την άλλη μεριά, ο ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να καταλάβει το χώρο της Κεντροαριστεράς στρογγυλεύοντας τα δήθεν ριζοσπαστικά του χαρακτηριστικά, επιλέγοντας τον συμβιβασμό και τη διάψευση των προεκλογικών του υποσχέσεων;

Το κρισιμότερο ερώτημα υπερβαίνει τα ελληνικά σύνορα, τι σημαίνει άραγε σήμερα κοινωνικά και εκλογικά αυτό που λέμε ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία ή ευρωπαϊκό πολιτικό Νότο;

Η κυβερνητική ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία, η σοσιαλδημοκρατία που κυβερνά μόνη της ή στις περισσότερες περιπτώσεις σε συνεργασία με συντηρητικά ,χριστιανοδημοκρατικά ή φιλελεύθερα κόμματα ,έχει μία προοπτική που εξαρτάται απολύτως από την προοπτική της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και το αντίστροφο.

Η Ευρώπη είναι μία σοσιαλδημοκρατική ήπειρος γιατί οι ιδέες της σοσιαλδημοκρατίας επηρέασαν συνολικά το πολιτικό και κοινωνικό κεκτημένο της Ευρώπης. Αυτό είναι και καλό και κακό, γιατί η μοίρα και η προοπτική της σοσιαλδημοκρατίας εξαρτάται από την πορεία της Ευρώπης συνολικά και από τη μεταβολή στους διακρατικούς συσχετισμούς που τροφοδοτούν την κίνηση προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Το κρισιμότερο συνεπώς ζήτημα για την ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο εξελίσσεται η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Υπάρχουν κλειδωμένες ανισότητες μεταξύ των κρατών-μελών. Ο κοινοτικός προϋπολογισμός είναι αστείος, δεν υπάρχει μηχανισμός αναδιανομής του κοινωνικού κοινοτικού πλεονάσματος.

Το δημοσιονομικό πλαίσιο λόγω συμφώνου σταθερότητας είναι ασφυκτικό, η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα είναι ζητούμενο, το ευρωπαϊκό κεκτημένο θίγεται στον πυρήνα του που είναι το ευρωπαϊκό κοινωνικό κράτος, όχι λόγω επιμέρους πολιτικών, αλλά λόγω των νέων δημογραφικών δεδομένων, γιατί η Ευρώπη γερνάει και μικραίνει πληθυσμιακά.

Την Ευρώπη την κυβερνά ένας κυλιόμενος μεγάλος συνασπισμός, δεν την κυβερνούν καθαρά σοσιαλδημοκρατικές δυνάμεις ή δυνάμεις του Λαϊκού Ευρωπαϊκού Κόμματος. Οι διακυβερνητικοί συσχετισμοί έχουν τεράστια σημασία.

Συνεπώς οι προοδευτικές αντιλήψεις, οι αντιλήψεις μίας σύγχρονης προοδευτικής σοσιαλδημοκρατίας, έχουν σημασία μόνο αν μπορούν να καταστούν εθνικές στρατηγικές, μόνο αν μπορούν να παίξουν ρόλο μέσα στους διακυβερνητικούς συσχετισμούς. Αλλά εκεί υπάρχουν οικονομικοί εθνικισμοί, πολλές δυναμικές μορφές ευρωσκεπτικισμού, η ακροδεξιά στην Ευρώπη έχει κάνει πάρα πολύ ισχυρή την παρουσία της.

Φίλες και φίλοι, οι προτάσεις για το μέλλον του ΠΑΣΟΚ είναι σχηματικά τέσσερις. Πρώτη πρόταση: Το ΠΑΣΟΚ παραμένει, επιμένει, περιμένει την ανάστασή του ως παλαιού πολυσυλλεκτικού ΠΑΣΟΚ και με το πρόσχημα αυτό αρκείται στην εκλογική επιβίωση και τη διεκδίκηση της κοινοβουλευτικής του εκπροσώπησης. Αυτό μου φαίνεται ολιγαρκές, παρελθοντολογικό, εσωστρεφές. Ίσως κλείνει κάποιους λογαριασμούς με το παρελθόν, αλλά αυτό αφορά πολύ λίγους.

Η δεύτερη πρόταση: Το ΠΑΣΟΚ αυτομετασχηματίζεται συμβολικά και αισθητικά και αγωνίζεται να πείσει ότι είναι κάτι άλλο, χωρίς τα πολιτικά, ηθικά, οικονομικά και νομικά βάρη του παρελθόντος, αλλά με τη μνήμη μόνο των καλών του πλευρών. Φοβούμαι ότι αυτό, παρότι είναι συμπαθητικό, δεν είναι εφικτό, γιατί ακόμη και με άλλο όνομα και με άλλα σύμβολα, η ίδια οντότητα δεν αποκτά δυναμική και επιπλέον μπορεί να κατηγορηθεί ότι κρύβεται και δεν σέβεται την ιστορική της κληρονομιά αλλά και τα χρέη της.

Η τρίτη πρόταση: Το ΠΑΣΟΚ αυτοδιαλύεται. Πώς; Χωρίς να είναι έτοιμο το επόμενο βήμα; Με το επόμενο βήμα να είναι προσωπική υπόθεση του καθενός; Μα το ζητούμενο είναι οι συλλογικές πρωτοβουλίες που τιμούν την παράδοση, αλλά και τις ριζοσπαστικές πρωτοβουλίες του Ανδρέα Παπανδρέου.

Η τέταρτη πρόταση: Το ΠΑΣΟΚ ανασυγκροτείται ως θεσμική οντότητα και συμβάλλει συντεταγμένα ,αλλά ειλικρινά και γενναιόδωρα ,στη συγκρότηση ενός πραγματικά ευρύτερου σχήματος, που ακριβώς λόγω του εύρους του είναι ένα γνήσια νέο σχήμα.

Ποιο; Ποιο είναι το σχήμα αυτό; Η εύκολη απάντηση είναι : το σχήμα αυτό είναι η Δημοκρατική Παράταξη ή Συμπαράταξη, η Κεντροαριστερά, η Ελληνική Ευρωπαϊκή Σοσιαλδημοκρατία.

Ακούστε, αυτό πρακτικά ,εκλογικά δεν αρκεί. Χρειάζεται κάτι παραπάνω, που να καλύπτει όλο το προοδευτικό Κέντρο, όλες τις δημιουργικές ,προοδευτικές δυνάμεις, όλες τις δυνάμεις που εκφράζουν τον ορθό λόγο ,που διακηρύσσουν την επιτακτική ανάγκη του κανονικού κράτους, του εθνικού σχεδίου ανασυγκρότησης.

Αναφέρομαι σε ένα σχήμα, που εκφράζει όσους πιστεύουν στο κράτος δικαίου, στα ανθρώπινα δικαιώματα, την πολυφωνία, την ανεκτικότητα, τον πολιτικό φιλελευθερισμό, που είναι ιδεολογία της ευρωπαϊκής Σοσιαδημοκρατίας.

Ένα σχήμα, που εκφράζει όσους πιστεύουν πραγματικά στη δημοκρατία, τον κοινοβουλευτισμό, τις νέες μορφές πολιτικής συμμετοχής, μέσα σε μια μετα-αντιπροσωπευτική και μεταπλειοψηφική δημοκρατία της συναίνεσης, αυτό που θα λέγαμε συμπεριληπτική δημοκρατία.

Αναφέρομαι σε ένα σχήμα, που εκφράζει όσους πιστεύουν στον ενεργό πατριωτισμό και σε όλες τις παραμέτρους εθνικής ισχύος.

Όσους πιστεύουν βαθιά στην κοινωνική δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και τη συνοχή, σε ένα κοινωνικό κράτος με προοπτική, βιώσιμο.

Σ' ένα μοντέλο εθνικής παραγωγής και ανταγωνιστικότητας βασισμένο στους ενδογενείς πόρους, την γη και τους ανθρώπους.

Αναφέρομαι σε ένα σχήμα, που εκφράζει όσους πιστεύουν στην αειφορία, στην αλληλεγγύη των γενεών.

Σε ένα κανονικό κράτος με αντισυντεχνιακή προσέγγιση, βασισμένη στην αξιοκρατία και τη διαφάνεια.

Αναφέρομαι σε ένα σχήμα, που κινητοποιεί όλες τις δημιουργικές δυνάμεις του έθνους, που προτείνει μια εθνική αναπτυξιακή συμφωνία και περιφερειακές αναπτυξιακές συμφωνίες.

Αναφέρομαι σε ένα σχήμα, που μπορεί να συμβάλλει σε ένα άλλο πανευρωπαϊκό πολιτικό σύστημα, με άλλες διακυβερνητικές ισορροπίες που υπερβαίνουν τις κλειδωμένες ανισότητες μεταξύ των κρατών – μελών.

Αναφέρομαι σε ένα σχήμα, με αξιακή ταυτότητα, με κοινωνικές αναφορές, με προγραμματικό λόγο.

Προσέξτε όμως, σε ένα σχήμα που συνιστά αξιόπιστη, εναλλακτική πρόταση διακυβέρνησης.

Μόνο έτσι απευθύνεσαι οριζόντια στο εθνικό ακροατήριο. Μόνο έτσι συγκροτείς ισχυρό κοινό παρανομαστή που λειτουργεί ξανά πολυσυλλεκτικά και πλειοψηφικά διαπερνώντας την κοινωνία, ανεξαρτήτως κοινωνικής θέσης, μορφωτικού επιπέδου, ηλικίας, φύλου και περιοχής. Όχι με στόχο την εκλογική και κοινοβουλευτική επιβίωση, αλλά την απάντηση στις ανάγκες της κοινωνίας.

Βεβαίως ο ρόλος της συγκυρίας είναι καθοριστικός. Οι εθνικές προτεραιότητες κρίνουν τα πάντα, οι εξελίξεις σε άλλους πολιτικούς χώρους έχουν επίσης σημασία. Αλλά δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το μέλλον του ΠΑΣΟΚ σκεπτόμενοι με όρους παρελθόντος. Δεν μπορούμε να επαναπαυθούμε στο σενάριο της αριστερής παρένθεσης, αλλά ούτε και να παραδοθούμε στο σενάριο της αδιατάρακτης εθνικολαϊκιστικής ηγεμονίας των ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ.

Συντρόφισσες και σύντροφοι, όπως είπα χτες, αποφάσισα να ζητήσω από το Συνέδριο την πρόωρη λήξη της θητείας μου ως Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, ένα χρόνο πριν την ολοκλήρωση της θητείας. Και αποθέτω την εντολή του Μαρτίου του 2012 στα χέρια σας ως εκπροσώπων της κοινωνικής βάσης του Κινήματος.

Σας ευχαριστώ από καρδιάς όλους εσάς, όλα τα μέλη και όλους τους φίλους του ΠΑΣΟΚ. Σας είμαι πραγματικά ευγνώμων για τη μεγάλη τιμή και τη μεγάλη εμπιστοσύνη. Προέρχομαι, όπως ξέρετε, από την κοινωνία των πολιτών, από το Πανεπιστήμιο, από την ευρύτερη Κεντροαριστερά. Στρατεύτηκα στο ΠΑΣΟΚ

σε ώρες ανάγκης . Στάθηκα δίπλα στον Ανδρέα Παπανδρέου το 1989 ,όταν πολλοί τον εγκατέλειπαν . Και με υποδέχτηκε με αγάπη το ΠΑΣΟΚ τις ώρες της ανάγκης. Αλλά αντιμετωπίστηκα επιφυλακτικά έως και εκθρικά τις ώρες των εσωκομματικών κατανομών, ρόλων και εξουσίας.

Εκλέχτηκα Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ υπό συνθήκες κρίσης. Δεν ξέρω αν θα γινόταν ποτέ αυτό υπό κανονικές συνθήκες. Ή μάλλον, η εμπειρία του 2007 με κάνει να πιστεύω ότι δεν θα γινόταν ποτέ υπό κανονικές συνθήκες ενός ηγεμονικού, πλειοψηφικού ΠΑΣΟΚ ,πάνω στο ρεύμα της εξουσίας.

Θεωρώ ακόμη μεγαλύτερη τιμή το γεγονός ότι μου δώσατε την πρώτη θέση στο μέτωπο μιας μάχης δύσκολης και ασύμμετρης. Οι δυο προηγούμενοι πρόεδροι μετά τον Ανδρέα Παπανδρέου έγιναν Πρωθυπουργοί, κυβέρνησαν τον τόπο. Θεωρώ ότι αυτό που κλήθηκα να διαχειριστώ, είναι ιστορικά σημαντικότερο. Το έκανα μαζί σας και σας ευχαριστώ.

Το συνέδριο αυτό το συγκάλεσα ως Συνέδριο πρωτίστως πολιτικό, προγραμματικό, αξιακό, με τρεις μεγάλες ατζέντες: τη μετεξέλιξη της Παράταξης, το μέλλον της ευρωπαϊκής Σοσιαλδημοκρατίας, το εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης. Σας παρουσίασα τις θέσεις μου και για τα τρία αυτά μεγάλα θέματα.

Ισχύει η δέσμευσή μου ότι το ΠΑΣΟΚ ως θεσμική οντότητα προχωρά την άλλη Κυριακή στην άμεση εκλογή νέου Προέδρου από την κοινοτική του βάση. Είναι αισιόδοξο το γεγονός ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός στελεχών έτοιμων να διεκδικήσουν τη θέση του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ. Εκδήλωσαν άλλωστε την ετοιμότητά τους αμέσως μόλις δήλωσα την πρόθεσή μου να αποχωρήσω. Θέλω να πιστεύω ότι αυτό γίνεται με πλήρη επίγνωση της κατάστασης και των δυσκολιών.

Το Συνέδριο όμως δεν δίνει λευκές επιταγές. Πορεύεται συντεταγμένα, απαιτεί πολιτικές προγραμματικές και αξιακές δεσμεύσεις από όσους διεκδικούν ηγετικούς ρόλους. Περιμένει ολοκληρωμένες απαντήσεις στα ερωτήματα για τη χώρα, την Ευρώπη, το ΠΑΣΟΚ, την ευρύτερη Παράταξη, την εναλλακτική κυβερνητική πρόταση.

Το συνέδριο καλείται να αποφασίσει πολιτικά. Η βάση καλείται να εκλέξει Πρόεδρο που μπορεί να υπηρετήσει και να εκφράσει τις πολιτικές αποφάσεις του Συνεδρίου.

Φίλες και φίλοι, αποχωρώ από τη θέση του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, όχι από την πολιτική, όχι από την ευθύνη μου, όχι από τον αγώνα για τη χώρα, όχι από τη σχέση με τους πολίτες, όχι

από τη σχέση με την ιστορία. Η υπεράσπιση του έργου και των θέσεών μου, το εθνικό καθήκον αλήθειας, υπερβαίνει οποιοδήποτε κομματικό καθήκον, που έχω εκπληρώσει στο ακέραιο.

Αγαπητές και αγαπητοί σύντροφοι και συντρόφισσες, εύχομαι στην Παράταξη να βρει το δρόμο της, εύχομαι η αποχώρησή μου να λειτουργήσει ως κίνητρο ενεργοποίησης και ανανέωσης, ως κίνητρο ανάδειξης μιας νέας γενιάς στελεχών, χωρίς τα βάρη του παρελθόντος.

Εύχομαι η πατρίδα μας να μην μπει σε μεγάλες περιπέτειες. Εύχομαι οι πολίτες να κατανοήσουν αναδρομικά αυτό που κάναμε, όχι μέσα από το βίωμα μιας καταστροφής, αλλά επειδή όλοι θα έχουν προσχωρήσει τελικά στην πολιτική μας.

Εύχομαι όλες και όλοι σας να νιώσετε ότι αξίζε και αξίζει τον κόπο αυτό που κάνουμε.

Καλή τύχη.

June 6, 2015 Γραφείο Τύπου Πρόεδρος Πρωτοσέλιδα

Ευάγγελος Βενιζέλος Συνέδριο ΠΑΣΟΚ

Βασικά σημεία Κατερίνας Μπατζελή στο 10ο Συνέδριο
Ομιλία Λεωνίδα Γρηγοράκου στο 10ο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ

αναζήτηση

Εκλογές 2015

Ομιλία στο 10ο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ

Μου δώσατε την πρώτη θέση στο μέτωπο μιας μάχης δύσκολης και ασύμμετρης. Το έκανα μαζί σας και σας ευχαριστώ.

Σάββατο 6 Ιουνίου 2015

Ομιλία του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, Ευ. Βενιζέλου, στο 10ο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ

Συντρόφισσες και σύντροφοι, φίλες και φίλοι, στις εκλογές της 25ης Ιανουαρίου, ο ελληνικός λαός έκανε επιλογές, η ερμηνεία των οποίων μόνο κατά ένα μέρος, το απορριπτικό, είναι προφανές. Κατά το θετικό τους μέρος, οι επιλογές δεν είναι ούτε προφανείς ούτε ενιαίες, γιατί η πλειοψηφία που σχηματίστηκε εκλογικά και στη συνέχεια κοινοβουλευτικά με την τερατογένεση της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, δεν πρότεινε προεκλογικά προγραμματικές θέσεις που οδηγούν σε ολοκληρωμένες, ενιαίες, προφανείς και εφαρμόσιμες επιλογές.

Η ελληνική κοινωνία βρέθηκε, μετά το 2010, αντιμέτωπη με τη συλλογική της αυτοσυνειδησία, τη νοοτροπία και τις αντιφάσεις της, τις σχέσεις της με την Ιστορία, την αλήθεια, την εθνική ταυτότητα. Μετά το 2010, αναζωπυρώθηκαν ερωτήματα ανοικτά εδώ και δυο αιώνες για την ελληνικότητα και τη σχέση μας με τη Δύση ή την Ανατολή, στα οποία δε δοθηκαν ποτέ καθαρές απαντήσεις.

Πίσω από την κατάσταση αυτή, άνοιξε η ακραία δημαγωγία, η προχειρολογία, η συνωμοσιολογία και η ανευθυνότητα. Αυτό είχε όμως ως αποτέλεσμα, η κυβέρνηση τώρα, το 2015, να βρεθεί ευθύς εξαρχής αιχμάλωτη των ψευδών και των ψευδαισθήσεων της. Γιατί βρεθηκε, πολύ απλά, αντιμέτωπη με την πραγματικότητα.

Είπα σχεδόν αμέσως μετά τις εκλογές, ότι η κυβέρνηση αυτή βρίσκεται σε κατάσταση στρατηγικού εγκλωβισμού, καθώς δεν είχε ούτε έχει κοινωνική εντολή ρήξης, αλλά ούτε και καθαρή κοινωνική και κοινοβουλευτική πλειοψηφία μεταστροφής στην υπευθυνότητα.

Αυτό έχει προκαλέσει στην κυβέρνηση, που εμφανίζεται και ίσως νιώθει πανίσχυρη, κρίση νομιμοποίησης εκ γενετής. Αυτό φάνηκε, φίλες και φίλοι, ανάγλυφα στη χθεσινή συζήτηση στη Βουλή. Δε μας είπε ο κ. Τσίπρας χθες τίποτα καινούργιο. Μετά από 4 και πλέον μήνες συζητήσεων, μετά από το σκληρό αδιέξοδο στο οποίο έχει προσκρούσει η κυβέρνηση, δυστυχώς και η χώρα.

Ο κ. Τσίπρας παρουσίασε και πάλι τη φαντασίωσή του ότι ενοσρκώνει τον έναν από τους δυο πόλους της ευρωπαϊκής πολιτικής αντιπαράθεσης, ότι οι κυβερνήσεις των άλλων 18 κρατών της ζώνης του ευρώ, είναι ο πόλος της αδιέξοδης λιτότητας και μόνος του αυτός, ο Έλληνας Πρωθυπουργός εκφράζει την εναλλακτική προοδευτική πολιτική.

Εννοεί προφανώς σε άμεση συνεργασία με τον Πρόεδρο Ομπάμα και με τον Πρόεδρο Πούτιν!

Δεν αντιλαμβάνεται ότι η Ελλάδα έχει βρεθεί τώρα μόνη της, να έχει απέναντί της τις κυβερνήσεις όλων των άλλων κρατών μελών και όλων των πολιτικών ταυτοτήτων και αποχρώσεων. Κατά βάθος

Αυτές οι παρεμβάσεις σας, οι δθένε χαριτωμένες, οι δθένε απειλητικές, διατυπώνονται κατά παράβαση του ΚΤΒ

Βουλή | Εκτός κι εάν το Μνημόνιο 3 στο νέο κόσμο του Όργουελ, λέγεται «Σχέδιο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας», Σ Α Ν Ο!

Βουλή | Χθες έγινε η μεγάλη κίνηση πριν το Κούγκι, ανάψαμε το δαυλό!

και τη φίλη του την κα Μέρκελ και τον Πρόεδρο Ολάντ και τον Ρέντσι και τον Γκάμπριελ και τον Σουλτς.

Ο κ. Τσίπρας επανέλαβε την αξιωματική και ατεκμηρίωτη βεβαιότητα, μεταφυσική τη χαρακτήρισα, ότι θα υποχωρήσουν οι εταίροι προ της άκαμπτης ελληνικής θέσης, καθώς η κυβέρνησή του είναι ικανή να οδηγήσει τα πράγματα στα άκρα. Αν και η κατάσταση, οδηγείται δυστυχώς στα άκρα λόγω της καθυστέρησης και της αναποφασιστικότητας που επικοινωνιακά εμφανίζεται ως περισπούδαστη διαπραγματευτική τακτική, ενώ από πίσω δεν έχει τίποτε άλλο παρά το φόβο, την αμηχανία, το αδιέξοδο.

Άφησε όμως ανοικτό το ενδεχόμενο να αρκεστεί σε κάποιες βελτιώσεις, όπως η μη κατάργηση του ΕΚΑΣ και η μη αύξηση του ΦΠΑ στους λογαριασμούς του ηλεκτρικού ρεύματος. Βλέπω επίσης να συζητείται το σενάριο της περαιτέρω παράτασης, ώστε ούτε συμφωνία να υπάρξει, ούτε αλλαγή κλίματος, ούτε προοπτική, αλλά από την άλλη μεριά η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να μπορεί να συνεχίσει τις σταγόνες του ΕΛΑ προς τις ελληνικές Τράπεζες γιατί η Ελλάδα τυπικά θα είναι σε πρόγραμμα, δηλαδή στο τρέχον μνημόνιο.

Πώς όμως θα μας δοθούν οι υπολειπόμενες δόσεις του 2014 για να πληρώσουμε τις μεγάλες υποχρεώσεις μας του Ιουλίου και του Αυγούστου; Πώς θα γίνουν οι διευθετήσεις μεταξύ Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και ΕΣΜ, όπως επιθυμεί η κυβέρνηση; Χωρίς μέτρα; Και με ποια συνέκεια;

Λύση είναι πάντα το σύριμο; Η παράταση της αβεβαιότητας και άρα η ακινησία και η καταβύθιση της οικονομίας;

Ο κ. Τσίπρας έχει καταλάβει ή πάντως οφείλει να καταλάβει πολύ καλά ότι η ρήξη αντιβαίνει στην καθαρή επιλογή της ελληνικής κοινωνίας υπέρ του ευρώ και της ευρωπαϊκής προοπτικής. Η ρήξη οδηγεί σε φτώχεια και περιθωριοποίηση, όχι εκτός ευρώ, αλλά εντός. Όχι με Grexit, αλλά με την Ελλάδα στο περιθώριο της Ευρωζώνης. Και τώρα, η ρήξη δεν είναι ρητορική άσκηση της αντιπολίτευσης, αλλά επώδυνη ιστορική ευθύνη της κυβέρνησης. Δε δικαιούται κανείς ν' αποδιαρθρώσει το εθνικό κεκτημένο.

Από την άλλη μεριά, η οποία συμφωνία δεν είναι απλός συμβιβασμός έντιμος, επώδυνος, ρεαλιστικός. Είναι προσχώρηση στη δική μας στρατηγική, άρα παραδοχή μιας πολιτικής απάτης ή, για κάποιους, μιας πολιτικής αυταπάτης.

Φίλες και φίλοι, άλλωστε έχει γίνει η αρχή με τη συμφωνία της 20ης Φεβρουαρίου, με τα τεράστια κενά και λάθη. Έλεγαν, όπως θυμάστε, ότι δε θα υπογραφεί παράταση. Και υπογράφηκε παράταση ερήμην της Βουλής. Παράταση που δεν επικυρώθηκε, όμως ισχύει νομικά. Και αυτή ήταν η άσφαλη προσχώρηση στο τρέχον μνημόνιο, χωρίς λεφτά, χωρίς ολοκληρωμένο σχέδιο. Με όλες τις δεσμεύσεις της χώρας, αλλά χωρίς κανένα πλεονέκτημα.

Τώρα, δυστυχώς η υπαγωγή σ' ένα Μνημόνιο 3 έχει καταστεί αναπόφευκτη. Ο κ. Τσίπρας απέφυγε ν' απαντήσει χτες στο επίμονο και πιεστικό ερώτημά μου, ποια είναι η επιδίωξή του, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμά του, πότε προβλέπει ότι η χώρα θα βγει επιτέλους από το μνημόνιο, την εξάρτηση, από την έλλειψη θεσμικής ισοτιμίας, πότε θα βγει από την κατάσταση εξάρτησης από τα δάνεια των εταίρων.

Τέσσερις ολόκληροι μήνες πέρασαν, μπήκαμε στον 5ο, με τη διεκκυστίδα να συνεχίζεται, με την κυβέρνηση να διοικείται επικοινωνιακές φούσκες, να νομίζει ότι κερδίζει χρόνο ενώ χάνει πολύτιμο και ζωτικό εθνικό χρόνο.

Αν λοιπόν, όλα αυτά που συμβαίνουν μπροστά μας είναι η εικόνα της σκληρής, ή μάλλον της δύσκολης διαπραγματεύσεως το 2015, φανταστείτε τι είχε συμβεί το 2010, το 2011, το 2012, το 2013. Μέχρι τις εκλογές, είχε συντελεσθεί παραπάνω από το 90% της προσπάθειας εξόδου από το μνημόνιο. Το δε μεγαλύτερο τμήμα, το συντριπτικά μεγαλύτερο τμήμα της προσπάθειας αυτής είχε συντελεσθεί από το ΠΑΣΟΚ μόνο του ουσιαστικά, μέχρι τις εκλογές του 2012.

Δε δραματοποιήσαμε όμως ποτέ τις καταστάσεις. Δεν τις οδηγήσαμε στο όριο τους. Είναι ένα ζήτημα εθνικής ευθύνης και σοβαρότητας. Μετατρέποντας την ουσία της πολιτικής σε παιχνίδια επικοινωνίας, κερδίζεις ενδεχομένως τη συμμετοχή της κοινής γνώμης, προξενείς όμως τεράστια βλάβη στην οικονομία, στη διάρκεια της διαπραγματεύσεως.

Ο ενδιάμεσος χρόνος είναι εξαιρετικά κρίσιμος. Και εμείς από τον Ιούνιο του 2014 μέχρι το Δεκέμβριο διαπραγματευόμασταν την τελευταία αναθεώρηση του μνημονίου και τη μετάβαση στην προληπτική πιστωτική γραμμή, χωρίς όμως να θυσιάσουμε το κερτημένο της χώρας σε πρόσκαιρες επικοινωνιακές εντυπώσεις. Λάθος μας; Ενδεχομένως να, κομματικά. Αλλά σίγουρα όχι εθνικά, γιατί προτεραιότητα μας ήταν και είναι πάντα το εθνικό συμφέρον.

Τώρα έχουμε πάει δυστυχώς πολλά βήματα πίσω. Θέλει τεράστια προσπάθεια προκειμένου να γυρίσουμε στο σημείο στο οποίο ήμασταν πριν τις εκλογές και ακόμη μεγαλύτερη προσπάθεια για την επάνοδο στην κανονικότητα μιας ισότιμης χώρας -μέλους της Ευρωζώνης.

Τι να πρωτοθυμηθούμε, φίλες και φίλοι, από τις παλινωδίες των τελευταίων μηνών; «Όχι παράταση» και τελικά υπογραφή παράτασης, δηλαδή μνημονίου χωρίς νόμο. Με αφαίρεση των 11 δις του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Στήριξης

«Όχι Μνημόνιο», αλλά βαδίζουμε πληροίςτιοι προς το Μνημόνιο 3.

«Όχι υφεσιακά μέτρα», αλλά δυστυχώς οδηγήθηκε η χώρα στην ύφεση πριν καν εφαρμοστούν τα οποιαδήποτε μέτρα.

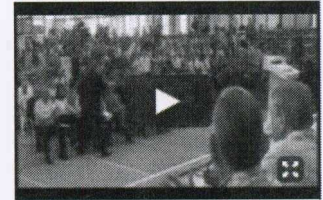
«Όχι δόσεις, μόνο ΕΛΑ». Τώρα εκλιπαρούμε για δόσεις και αύξηση του ορίου των εντόκων γραμματίων

«Διεθνής Διάσκεψη και μονομερείς κινήσεις για το χρέος, το επαχθές και επονειδιστο» και τώρα προσχώρηση στη δική μας λογική, στο καταραμένο PSI, στην αναδιάρθρωση του 2012, στις προτάσεις που εμείς είχαμε ετοιμάσει.

«Όχι στις ιδιωτικοποιήσεις», τώρα έχει ειπωθεί «ναι» σε όλες τις ιδιωτικοποιήσεις

Αλλά και τα απλούστερα, τα παιδαριώδη, «όχι η τρόικα», αλλά οι θεσμοί, «όχι συναντήσεις στα Υπουργεία», αλλά συναντήσεις στα λόμπι των ξενοδοχείων.

Χαιρετισμός του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, Ευ. Βενιζέλου, στο 10ο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ

Συνέντευξη του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, Ευ. Βενιζέλου, στο ΑΠΕ-ΜΠΕ και στον Πρόεδρο - Γενικό Διευθυντή του ΑΠΕ-ΜΠΕ, Μιχάλη Ψύλο

< > Ιουν 2015

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12

dialogues.gr

Απάντηση στις προκλήσεις
Θέσεις για τα μεγάλα μέτωπα
μιας κυβερνητικής πολιτικής.

Ενημέρωση | Newsletters

Για να λαμβάνετε ενημερώσεις, συμπληρώστε το email σας και στη συνέχεια αντιγράψτε τον κωδικό

Και το ακόμη τραγικότερο, το προσβλητικό για την εθνική αξιοπρέπεια «δεν μιλάμε με γραφειοκράτες, κάνουμε πολιτική διαπραγμάτευση» και τώρα που αρχίζει η ουσιαστική πολιτική διαδικασία, η Ελλάδα αποκλείεται από τις κρίσιμες συναντήσεις. Γιατί έχει καταστεί παρίας που δεν καλείται καν να διατυπώσει τη γνώμη της, όταν λαμβάνεται η απόφαση.

Στην πραγματικότητα όλους αυτούς τους μήνες δεν γίνεται καμία εξωτερική διαπραγμάτευση. Γίνονταν και γίνεται μόνο εσωτερική, εσωκομματική διαπραγμάτευση, στον ΣΥΡΙΖΑ και στην κυβερνητική πλειοψηφία. Δυστυχώς το δόγμα που επικρατεί είναι «πρώτα το Κόμμα, μετά η πατρίδα», το αντίστροφο από το δικό μας, γι' αυτό διαφέρουμε.

Τώρα, φίλες και φίλοι, δεν φτάνει η ολοκλήρωση της αξιολόγησης και η καταβολή των δόσεων, δεν φτάνει αυτό που όλοι ονομάζουν μνημόνιο όπως το ξέραμε έως τώρα. Χρειάζεται νέο δάνειο. Άρα θα υπάρχουν νέοι όροι και κάθε μήνας καθυστέρησης είναι ένας επιπλέον χρόνος ολόκληρος παραμονής στο Μνημόνιο 3.

Γι' αυτό το έθνος χρειάζεται επείγοντως ολοκληρωμένο σχέδιο επιστροφής στα δεδομένα του Δεκεμβρίου και στη συνέχεια επανόδου στην κανονικότητα μιας ισότιμης χώρας – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης.

Περιμένουμε η Κυβέρνηση να μας διαβεβαιώσει για την ικανότητά της να εφαρμόσει μια εθνική πολιτική και να φέρει ενώπιον της Βουλής ένα ολοκληρωμένο σχέδιο και πρωτίστως μια συμφωνία. Πρέπει να μας πείσει ότι έχει πράγματι τη δεδηλωμένη κοινοβουλευτική πλειοψηφία που είναι διατεθειμένη να στηρίξει την εφαρμογή της πολιτικής αυτής.

Άκουσα τον κ. Τσίπρα με προσοχή χτες, δεν επανέλαβε τίποτε σε σχέση με εκλογές και δημοψήφισμα. Αλλά δυστυχώς οι Κάννες του κ. Τσίπρα έχουν γίνει με διαφορετικό, πιο απλό, πιο γρήγορο τρόπο, με συνοπτικές διαδικασίες καθώς του είπαν «αν θέλεις να κάνεις δημοψήφισμα, κάντο τώρα. Αλλά να ξέρεις ότι το ερώτημα είναι πάντα ναι ή όχι στο ευρώ».

Είπα και το επαναλαμβάνω και είμαι βέβαιος ότι αυτό θα καταστεί απόφαση του Συνεδρίου: πως το κοινοβουλευτικό μικρό ΠΑΣΟΚ δεν θα διευκολύνει την Κυβέρνηση να διαφύγει της ευθύνης της. Δεν είπαμε ότι δεν ψηφίζουμε. Τι να ψηφίσουμε άλλωστε; Μια συμφωνία που δεν έχει συναφθεί, με περιεχόμενο που δεν γνωρίζουμε; Μια συμφωνία στη βάση των κυβερνητικών προτάσεων που είναι σκληρότερες από το περιβόητο e-mail Χαρθούβελη, που όπως έχουμε πει θα φαντάζει ως παιδική εκδρομή μπροστά στο τρένο του τρόμου, που δυστυχώς θα μπει μέσα στο ελληνικό έδαφος;

Το ΠΑΣΟΚ ασκεί υπεύθυνη αντιπολίτευση που υπερβαίνει τα μεγέθη του πολύ συχνά, όπως άσκησε υπεύθυνη Κυβέρνηση. Δεν ανήκει στην κατηγορία ούτε της αμήχανης αντιπολίτευσης, ούτε της πρόθυμης αντιπολίτευσης που απέχει μόλις λίγα εκατοστά από τη λεγόμενη συμβουλευτική συμπολίτευση.

Το πρόβλημα της κυβερνητικής συνοχής, αντοχής και ευθύνης, κακώς έσπευσαν κάποιοι να το καταστήσουν πρόβλημα της αντιπολίτευσης. Πρώτα συμφωνία και σχέδιο, μετά δεδηλωμένη πλειοψηφία της Κυβέρνησης και μετά συζητάμε στη βάση που έθεσα χτες, στο πλαίσιο της εθνικής ομάδας διαπραγμάτευσης, αναζητώντας εθνική στρατηγική, δηλαδή την προσχώρηση στη δική μας πολιτική.

Η προϋπόθεση όμως, φίλες και φίλοι, είναι μια απλή λέξη, μια μικρή λέξη που την έχω πει στο προηγούμενο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ: να ζητήσει ο κ. Τσίπρας και οι περί αυτόν συγγνώμη από τον ελληνικό λαό για τα φέματα, για τις ψευδαισθήσεις, για την παραπλάνηση.

Και επίσης θυμίζω ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ, σύσσωμη, πριν από λίγες μέρες έλαβε την πρωτοβουλία να καταθέσει πρόταση νόμου για την αλλαγή του εκλογικού συστήματος και την κατάργηση του παράλογου πλέον bonus των 50 εδρών στο πρώτο Κόμμα.

Η διαπραγμάτευση, η δήθεν σκληρή, η δήθεν οριακή, έχει προκαλέσει ήδη πολύ μεγάλη βλάβη στην εθνική οικονομία. Τώρα πρέπει να δούμε τι θα κάνουμε και είναι πολύ κακός οιωνός αυτές οι φαντασιώσεις της λεβεντιάς, που τελικά μας έφεραν να ζητάμε από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο εφαρμογή του μοντέλου της Ζάμπια της δεκαετίας του 1970, για να καταβληθούν όλες οι δόσεις στο τέλος του μήνα, αντί για τη χρεσινή μέρα κατά την οποία έπρεπε να καταβληθεί η πρώτη δόση.

Προσέξτε, η ίδια η Κυβέρνηση δια του Υπουργού Οικονομίας, ομολογεί επίσημως άρα και διεθνώς ότι υπάρχουν τα ταμειακά διαθέσιμα που επιτρέπουν στην Ελλάδα να είναι συνεπής. Μπορούσε η Ελλάδα να καταβάλλει χτες τα περίπου 300 εκατομμύρια ευρώ. Δεν το έκανε. Και δεν το έκανε, γνωρίζοντας ότι αν ζητηθεί από το Ταμείο να ενωθούν οι δόσεις στο τέλος του μήνα, αυτό θα γίνει. Πρόκειται για μια επίδειξη ψευτολεβεντιάς, για εσωτερική κατανάλωση. Το κόστος όμως στη διεθνή κοινότητα, στα Μέσα Ενημέρωσης, στο Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου όπου μετέχουν μη ευρωπαϊκές χώρες, είναι τεράστιο. Η Κυβέρνηση χτες αποδυνάμωσε ακόμη περισσότερο την διαπραγματευτική θέση της χώρας.

Και όλα αυτά τα κάνει με το μίγμα αλαζονείας, αυταρέσκειας, αυταρχισμού, μικροψυχίας στο οποίο κατ'επανάληψη έχω αναφερθεί. Φάνηκε και χτες ότι πέρα από τις ρητορικές "καλοσύνες" και "χειρονομίες", υπάρχει απόλυτη αδιαφορία για τη συναίνεση. Δεν υπάρχει ούτε καν ενημέρωση της αντιπολίτευσης.

Και ταυτόχρονα, με προκλητικό τρόπο, προχωράει η εξεταστική Επιτροπή η οποία είναι εξεταστική Επιτροπή για το Μνημόνιο 3, για τα λάθη και τις ευθύνες της σημερινής Κυβέρνησης. Μόνον που σε ότι αφορά την τρέχουσα περίοδο θα κληθεί ο κ. Τσίπρας ως Πρωθυπουργός που χειρίζεται τα θέματα. Δε θα κάνουμε το ρουσφέτι που έκανε ο κ. Τσίπρας σε διατελέσαντες Πρωθυπουργούς, που τους εξάιρεσε από την πρόσκληση στην Εξεταστική Επιτροπή.

Εμείς λοιπόν, όπως λέει το σύνθημά μας, κρατάμε ψηλά την αλήθεια, για τη χώρα και όχι γιατί θέλουμε να συντελέσουμε στην παράταση του βίου της τερατογένεσης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ.

Φίλες και φίλοι, πολλοί νομίζουν ότι το πρόβλημα της Ελλάδας είναι πρωτίστως οικονομικό, θυμούνται ίσως την περιβόητη φράση της καμπάνιας Κλίντον ότι "η οικονομία είναι πρώτα απ' όλα". Και όμως, το πρόβλημα της χώρας δεν είναι πρωτίστως η οικονομία, το πρόβλημα της χώρας είναι πρωτίστως η πολιτική και κοινωνική νοοτροπία.

που βλέπετε στο κάτω μέρος, και πατήστε «εγγραφή»

E-mail

Κωδικός:

Εγγραφή

Εκλογές 2012

Γι' αυτό έχουν πολύ μεγάλη σημασία τα άλλα κρίσιμα κεφάλαια της κυβερνητικής πολιτικής, τα οποία δεν έχουμε φωτίσει καθώς είμαστε απασχολημένοι με τη διαπραγμάτευση και την οικονομία.

Τι γίνεται, φίλες και φίλοι, στην εξωτερική πολιτική, στην πολιτική ασφάλειας και άμυνας της χώρας; Είχαμε ακολουθήσει μία απαράβατη γραμμή όλα τα προηγούμενα χρόνια, δεν επιτρέψαμε ποτέ να αναμειχθούν τα θέματα της διαπραγμάτευσης για την κρίση με τα θέματα της εξωτερικής πολιτικής και ιδίως με τον κατάλογο των μεγάλων εθνικών θεμάτων.

Η σημερινή Κυβέρνηση υπερηφανεύεται γιατί έκανε το τελείως αντίστροφο, γιατί ανέμειξε τα μεγάλα εθνικά θέματα, τη θέση μας στην Ανατολική Μεσόγειο, τη θέση μας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, τη θέση μας στην ευρωατλαντική συμμαχία με την οικονομική διαπραγμάτευση. Δηλαδή με ένα ζήτημα που θέλουμε να πιστεύουμε ότι είναι συγκυριακό και παροδικό.

Δηλαδή για τα θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και άμυνας κατέφυγε στο πεδίο εκείνο της οικονομίας και της διαπραγμάτευσης στο οποίο η Ελλάδα έχει τη μικρότερη δυνατή ισχύ και επιρροή. Βρίσκετε καμία λογική στην προσέγγιση αυτή; Να βάζεις στο τραπέζι για τα μεγάλα θέματα της εθνικής πολιτικής που κρίνονται στη διάρκεια του μακρού ιστορικού χρόνου τη συγκυριακή σου αδυναμία και να θεωρείς ότι έτσι θα βγεις κερδισμένος;

Αυτή τη στιγμή μετά από τις ψευδείς εντυπώσεις περί προκαταβολής δισεκατομμυρίων για το νέο αγωγό, βλέπουμε την πραγματικότητα ανοιχτών μετώπων σε όλα τα περιφερειακά θέματα που μας ενδιαφέρουν και στον στενό κατάλογο των μεγάλων εθνικών θεμάτων.

Δεν έχουμε συζητήσει για τις εξελίξεις στο κυπριακό μετά την εκλογή Ακιντζή και την επανάληψη των διακοινοτικών συνομιλιών. Δεν έχουμε μιλήσει για την κατάσταση στην Τουρκία εν όψει των επικείμενων εκλογών του Ιουνίου και για την καμπύλη των ελληνοτουρκικών σχέσεων.

Έχουμε μεγάλη ένταση με την Αλβανία, την οποία είχαμε προβλέψει και για την οποία έχουμε διαμορφώσει θώρακες στο πεδίο του Διεθνούς Δικαίου και της διεθνούς δικαιοσύνης. Η κατάσταση στην ΠΓΔΜ εμφανίζει τη χώρα αυτή να βιώνει ένα εξαιρετικά δύσκολο διεθνικό και διακομματικό ζήτημα, αλλά πάντα μετατρέπει την αδυναμία της σε επιχείρημα σε σχέση με την ένταξη της στο ΝΑΤΟ και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και έχουμε στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας έναν Υπουργό που προτείνει να δώσουμε το 30% των ενεργειακών πόρων της χώρας στις Ηνωμένες Πολιτείες και να μεταφέρουμε μία βάση στην Κάρπαθο. Δηλαδή ένα φεστιβάλ ανευθυνότητας και επιπολαιότητας με κάποιους που παίζουν εν ου παικτοίς.

Και όλα αυτά συνδέονται με την πολιτική ενέργειας και τη διπλωματία των αγωγών, όταν έχουμε αφήσει χωρίς την έμφαση που απαιτείται το μόνο συγκεκριμένο που έχουμε στα χέρια μας αυτή τη στιγμή που είναι ο ΤΑΓΠ, αλλά βέβαια και ο διάδρομος που μπορεί να ενώσει το Αιγαίο με τη Βαλτική.

Η κατάσταση στους θεσμούς έχει εκτραχυνθεί, αυτό που ζούμε στη Βουλή είναι στην πραγματικότητα μία ακραία παθολογία του κοινοβουλευτικού συστήματος. Υπάρχουν επιπρόσθετες και τεχνητές επιβαρύνσεις, που δεν είχε κανένα λόγο να υποστεί το πολιτικό σύστημα και το Πολίτευμα της χώρας. Έχει μετατραπεί η Βουλή σε προσωπικό φέουδο και σε ένα γήπεδο εσωκομματικής αντιπαράθεσης στο ΣΥΡΙΖΑ.

Δε χρειάζεται να αναφερθώ στο μεταναστευτικό, στην παιδεία, στην υγεία, παντού έχουμε τα φαινόμενα που συγκροτούν το χαμένο εξάμηνο. Έχουμε συνειδητοποιήσει, φίλες και φίλοι, πόσο κόστος έχει το χαμένο εξάμηνο μέσα στον εθνικό χρόνο; Πόσο κόστος έχει όχι μόνον οικονομικά, αλλά θεσμικά, διεθνοπολιτικά, αξιακά;

Η Κυβέρνηση της τερατογένεσης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ έχει έναν κοινό παρονομαστή. Στην πραγματικότητα πρόκειται για μία περίεργη αιμομεικτική σχέση που βασίζεται στην εθνικολαϊκιστική πολιτική. Η εθνικιστική υπερδεξιά βρίσκεται για πρώτη φορά στα αριστερά της "πρώτης φοράς αριστερά" και λειτουργεί ως θεματοφύλακας της εθνικολαϊκιστικής αντιμνημονιακής πολιτικής.

Έχουν μπερδευτεί. Έχουν μπερδευτεί και έχουν αλλάξει θέση κι έτσι ο κ. Καμμένος έχει βρεθεί στα αριστερά του κ. Τσίπρα να τον παρατηρεί, να τον επιπλήττει και να τον κανοναρχεί. Και εδώ εντάσσεται και η ψευτοηγεμονική διείσδυση στο χώρο της Δεξιάς, με εντυπώσεις συνεργασίας ερήμην πιστεύω των προσώπων που εμπλέκονται σε αυτή την υπόθεση.

Αναφέρθηκα χθες στην παιδαριώδη αφήγηση του κ. Τσίπρα για το ποιοι είναι καλοί και κακοί.

Το χειρότερο είναι, φίλες και φίλοι, ότι βασική επιδίωξη της Κυβέρνησης, στρατηγική επιδίωξη, ιδεολογική επιδίωξη, είναι να διαμορφωθεί στην Ελλάδα μία κοινωνία χαμηλών προσδοκιών, μια κοινωνία που τείνει ευήκοον ους στο επιχείρημα που λέει «είμαστε ωραίοι γιατί δεν πτωχεύσαμε ακόμη, είμαστε σπουδαίοι γιατί και το 15νήμερο αυτό καταβάλαμε μισθούς και συντάξεις».

Αυτή είναι μία κοινωνία αλλοιωμένων αξιακών ανακλαστικών, η οποία οδηγεί στον εξής τραγικό παραλογισμό: Τα αντιμνημονιακά φέματα, τα προεκλογικά φέματα, η διάψευση των προσδοκιών, υπερκαλύπτονται από μία συμφωνία που λειτουργεί ως ανακούφιση, γιατί η χώρα δεν καταστρέφεται.

Έτσι η ανακολουθία μετατρέπεται σε επιτυχία και η ανευθυνότητα σε δήθεν υπευθυνότητα ενός Πρωθυπουργού που άλλα είπε προεκλογικά και άλλα καλείται να εφαρμόσει μετεκλογικά. Αυτό είναι στην πραγματικότητα ο σκληρός πυρήνας της αδιέξοδης αντίφασης στην οποία οδηγείται η ελληνική κοινωνία.

Η καθυστερημένη προσχώρηση στην πολιτική μας, προσπαθούν να εμφανιστεί ως μεγάλη δική τους επιτυχία. Αγνοούν όμως όλα όσα λέμε για την επιδείνωση της κατάστασης, για τη βλάβη και βέβαια παρατηρούμε μια κοινωνία που δυστυχώς χρησιμοποιεί δύο μέτρα και δύο σταθμά.

Δεν μας συγχώρεσαν τίποτα, επειδή έχουμε προσφέρει ιστορικά και διαχρονικά πολλά και περιμένουν από μας ακόμη περισσότερα. Συγχωρούν στον ΣΥΡΙΖΑ και στον κ. Καμένο τα πάντα, γιατί δεν έχουν προσφέρει τίποτα ιστορικά και διαχρονικά και γιατί κατά βάθος δεν περίμεναν τίποτα περισσότερο.

Τι έπρεπε να κάνει η Κυβέρνηση; Να συνεχίσει μέσα στο πλαίσιο και το χρονοδιάγραμμα που βρήκε την ημέρα των εκλογών. Να διατυπώσει τις θέσεις της, να διαπραγματευτεί, αλλά στις 28 Φεβρουαρίου να περάσει στην προληπτική πιστωτική γραμμή η οποία είχε αποφασιστεί από το Eurogroup το Νοέμβριο του 2014.

Και τώρα ,φίλες και φίλοι ,πού οδεύει η χώρα; Τα είπαμε τα τυπικά, τα χρηματοοικονομικά, τα τεχνικά. Ναι, οδεύει στο Μνημόνιο 3 σε παρατεταμένη παραμονή, σε νέο δάνειο, σε όρους. Όμως αυτό είναι απάντηση στο ερώτημα των νέων ανθρώπων για το μέλλον της πατρίδας; Πού είναι η συζήτηση για την εθνική στρατηγική;

Πού είναι η συζήτηση για το ολοκληρωμένο σχέδιο επανόδου στην οικονομική κανονικότητα; Πού είναι η συζήτηση για το εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης; Το νέο μοντέλο παραγωγής και ανταγωνιστικότητας; Πού είναι η συζήτηση για το μετασχηματισμό του κράτους σε ένα κανονικό, ευρωπαϊκό κράτος;

Με εξαίρεση το συνέδριο του ΠΑΣΟΚ, η συζήτηση αυτή δεν διεξάγεται στη χώρα. Δεν συνιστά, δυστυχώς, προτεραιότητα του κοινωνικού διαλόγου.

Φίλες και φίλοι, οφείλουμε να πούμε την αλήθεια απευθυνόμενοι όχι μόνο στον εαυτό μας και στον κ. Τσίπρα, απευθυνόμενοι στην κοινωνία, στους πολίτες, στον κάθε συμπολίτη μας. Ας πούμε την αλήθεια. Δυστυχώς η κοινωνία στις 25 Ιανουαρίου δεν ψήφισε αντιμνημονιακά. Ψήφισε αντιμεταρρυθμιστικά. Ψήφισε δήθεν προοδευτικά, αλλά βαθιά συντηρητικά. Ψήφισε την επιστροφή στις πιο φαύλες όψεις της μεταπολίτευσης.

Η χώρα έχει μια αντιμεταρρυθμιστική κυβέρνηση. Υπάρχουν δημοσκοπικές πλειοψηφίες υπέρ της διαφύλαξης, ή της προώθησης της μιας ή της άλλης μεταρρύθμισης. Για παράδειγμα στα πανεπιστήμια. Όμως πολιτικά η επιλογή που έγινε και λόγω εκλογικού νόμου στις 25 Ιανουαρίου, είναι στρατηγικά αντιμεταρρυθμιστική. Απλώς πρέπει να θυμόμαστε ότι το άθροισμα ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ, στην εκλογική βάση είναι 41%, όταν το ΠΑΣΟΚ το 2009 είχε πάρει 44% και όταν η τρικομματική κυβέρνηση του 2012 άθροιζε 48% του εκλογικού σώματος.

Αυτό ,φίλες και φίλοι ,είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα της χώρας. Αλλά είναι και το μεγαλύτερο πρόβλημα της κυβέρνησης, γιατί η αντιμεταρρυθμιστική επιλογή αντιβαίνει στις προφανείς ανάγκες της χώρας και αυτό είναι που τροφοδοτεί τη βαθιά κρίση στρατηγικής και νομιμοποίησης.

Σε αυτά τα ευρύτερα πολιτικά συμφραζόμενα διεξάγεται το συνέδριο του ΠΑΣΟΚ. Ποιο ΠΑΣΟΚ; Τι ήταν και τι είναι το ΠΑΣΟΚ; Πώς ξεκίνησε και πού βρίσκεται σήμερα και γιατί;

Φίλες και φίλοι, συντρόφισσες και σύντροφοι, το ΠΑΣΟΚ του Ανδρέα Παπανδρέου το 1974 εξέφρασε τους μη προνομιούχους, το αίτημα της αλλαγής, τον κοινωνικό, πολιτικό και εθνικό ριζοσπαστισμό. Πρότεινε νέες μορφές πολιτικής συμμετοχής. Ένα νέο τύπο συλλογικού πολιτικού κειμένου, βασισμένο στο συνδυασμό της χαρισματικής, προσωποκεντρικής εξουσίας, της κεντρίας παράδοσης, πολιτικής και οικογενειακής, του ριζοσπαστικού λόγου, των λενινιστικών αρχών σε σχέση με το κόμμα, αλλά και στην εμπειρία της αποστασίας.

Υπήρχε ,ιδίως μετά το 1977 ,ένα καθαρός πολιτικός αντίπαλος μέσα στη λογική της πολιτικής πόλωσης και ο αντίπαλος ήταν η συντήρηση, η δεξιά. Εδώ βασίστηκε ο πλειοψηφικός δικομματισμός της μεταπολίτευσης. Και έτσι αναπτύχθηκε, σε αντίθεση προς το ΠΑΣΟΚ και το ομόλογο φαινόμενο της λαϊκής πολυσυλλεκτικής δεξιάς, με την ίδια λίγο ή πολύ διαστρωμάτωση.

Η ανάλυση για τους ευρωπαϊκούς και διεθνείς συσχετισμούς την εποχή εκείνη ήταν απλή. Ο εξωτερικός εχθρός καθαρός, αλλά ήταν έτοιμος να γίνει και ο καλύτερος φίλος, γιατί ο αντιευρωπαϊσμός πολύ γρήγορα έγινε υπεύθυνος φιλοευρωπαϊσμός και ο αντιδυτικισμός πολύ εύκολα μετατράπηκε σε πρόταγμα δυτικού εκσυγχρονισμού.

Ο προγραμματικός άξονας του ΠΑΣΟΚ, μετακινήθηκε σταδιακά από τον κρατικισμό στον αντικρατικισμό. Και από τις πελατειακές σχέσεις στη διαφάνεια και την αξιοκρατία.

Το ΠΑΣΟΚ συγκρότησε σταδιακά, μέχρι το 1981, ένα κοινωνικό συνασπισμό που εκφραζόταν ως πολιτικός πολυσυλλεκτισμός και πλειοψηφική εκλογική δυναμική. Έτσι είχαμε μαζί μας ,κάτω από τη στέγη και τη σημαία του ΠΑΣΟΚ ,τους αγρότες, τους μισθωτούς του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τους μικρομεσαίους, τα ανερχόμενα μεσοαστικά στρώματα.

Το ΠΑΣΟΚ επαγγέλθηκε και σε μεγάλο βαθμό έκανε πράξη την άρση των αποκλεισμών, την άρση των κραυγαλέων ανισοτήτων και θεράπευσε ιστορικές εκκρεμότητες αναγόμενες στον εμφύλιο και το μετεμφυλιακό κράτος, υποκαθιστώντας πλήρως την παραδοσιακή κομμουνιστική αριστερά.

Από το 1981 και μετά οι μετασχηματισμοί του ΠΑΣΟΚ είναι λίγο ή πολύ οι μετασχηματισμοί ενός ευρωπαϊκού, σοσιαλιστικού, κυβερνητικού κόμματος. Είναι μετασχηματισμοί αντίστοιχοι με τους μετασχηματισμούς όλης της ευρωπαϊκής κυβερνητικής σοσιαλδημοκρατίας.

Και παράλληλα έχουμε τους μετασχηματισμούς του κόσμου, τις αλλαγές του παγκόσμιου χάρτη, δυο μείζονες αλλαγές, την πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού και τη μεγάλη παγκόσμια οικονομική κρίση μετά το 2007.

Οι μετασχηματισμοί όμως στο επίπεδο του κυβερνητικού λόγου και της κυβερνητικής πρακτικής, μπορούσαν εν μέρει μόνο να στοιχηθούν με μετασχηματισμούς στην κοινωνική διαστρωμάτωση της εκλογικής μας βάσης, στις κοινωνικές αξίες και τις πολιτικές συμπεριφορές των οπαδών και ψηφοφόρων μας.

Η γραμμική εξέλιξη από το καλό στο καλύτερο κορυφώθηκε την δεκαετία του ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος της οποίας διανύθηκε με κυβέρνηση Ν.Δ. Θυμίζω. Είχαμε σωρευτική ανάπτυξη, μείωση του κόστους του χρήματος, αύξηση των αξιών των ακινήτων και των κινητών αξιών, αύξηση της περιουσίας, αύξηση των εισοδημάτων.

Το ΠΑΣΟΚ κέρδισε τις εκλογές του 2009 με την εντολή να διασώσει και να επεκτείνει το κεκτημένο αυτό και αντί να διασώσει και να επεκτείνει το κεκτημένο, αναγκάστηκε να διαχειριστεί μια πρωτοφανή κρίση.

Αυτό επέφερε τη διάρρηξη των σχέσεών μας με την παραδοσιακή κοινωνική και εκλογική μας βάση. Η βαθιά κρίση αντιπροσωπευτικότητας και νομιμοποίησης του ΠΑΣΟΚ οφείλεται σε κάποιο βαθμό και στην εσφαλμένη πολιτική και επικοινωνιακή διαχείριση της προεκλογικής περιόδου του 2009 και του πρώτου εξαμήνου της τότε νέας κυβέρνησης μέχρι την πανηγυρική ένταξη στο μνημόνιο με τη δήλωση που έγινε στο Καστελλόριζο.

Διευκολύναμε εμείς τη συγκρότηση ενός ετερόκλητου αντιμνημονιακού μετώπου, με την ενεργό πρωταγωνιστική παρουσία της τότε αντιμνημονιακής Ν.Δ. Η πρότασή μου να ζητήσουμε αυξημένη πλειοψηφία 180 βουλευτών στην έγκριση του πρώτου μνημονίου απορρίφθηκε.

Και βρεθήκαμε αντιμέτωποι με μια ενδογενή και αθεράπευτη αμφιθυμία του ΠΑΣΟΚ, που είχε πάντα και εν μέρει έχει ακόμη, ένα αίσθημα διπλής ενοχής και γιατί αναγκαστήκαμε να πάρουμε δύσκολα μέτρα και γιατί συνεργαστήκαμε με τη Ν.Δ. που προσχώρησε όμως στην δική μας πολιτική και εγκατέλειψε απολύτως την δική της πολιτική.

Αυτό το αίσθημα ενοχής είναι που οδήγησε στην απώλεια της ηγεμονίας, γιατί οδήγησε στην απώλεια της αυτοπεποίθησης. Δεν υπάρχει πολιτική ηγεμονία χωρίς πίστη και αυτοπεποίθηση.

Βιώσαμε και αυτές είναι ακόμη ζωντανές εν μέρει, ανισορροπίες και εσωτερικές συγκρούσεις. Είχαμε σωματοφύλακες του μνημονίου και θεματοφύλακες του αυθεντικού ΠΑΣΟΚ. Και έτσι, είχαμε διαρθρωτική αδυναμία να διατυπώσουμε ολοκληρωμένη προοδευτική προσέγγιση για τη διαχείριση και την υπέρβαση της κρίσης.

Η συνεργασία με τη Νέα Δημοκρατία επιδιώχθηκε τον Ιούνιο του 2011, συντελέστηκε το Νοέμβριο του 2011. Οι εκλογές του 2012 δεν ήταν παρά ένας ενδιάμεσος σταθμός. Το ΠΑΣΟΚ βρέθηκε στην 3η θέση, με 13,5% σ' ένα πολιτικό σύστημα απολύτως αποσπασματοποιημένο, με το πρώτο κόμμα να έχει 18% και το δεύτερο 16%, αλλά με διπολική ροπή λόγω εκλογικού συστήματος και μόνους 50 εδρών.

Οι προτάσεις μας για συνεργασία το 2012 απερρίφθησαν αβλεπτι από όλους, και τη ΔΗΜΑΡ. Η ΔΗΜΑΡ άλλωστε λειτούργησε από τότε και ως τη στιγμή που απεχώρησε από την τριμερή συνεργασία τον Ιούνιο του 2013, ως πηγή τροφοδότησης της αμφιθυμίας του ΠΑΣΟΚ. Η ζημιά που έγινε ήταν τεράστια. Και στην πρώτη φάση της μη συμμετοχής πολιτικών στελεχών στην κυβέρνηση, η οποία κληροδοτήθηκε ως πρόβλημα και στη δεύτερη και τελική φάση της συμμετοχής των πολιτικών στελεχών.

Η αμφιθυμία σε πολύ μεγάλο βαθμό υπονόμωσε και τις αγωνιώδεις προσπάθειές μου για το μετασχηματισμό του ΠΑΣΟΚ και τη συγκρότηση της Δημοκρατικής Παράταξης, η πρωτοβουλία των 58, τελικά όμως η Ελιά που άνθισε στις ευρωεκλογές με το 8% που στήριξε την κυβέρνηση και έδινε ένα σημείο εκκίνησης ώστε το ΠΑΣΟΚ να είναι στη νέα Βουλή τρίτο.

Φίλες και φίλοι, η κρίση του ΠΑΣΟΚ είναι κρίση ιδεολογικοπολιτικής συνέπειας, όπως την αντιλαμβάνεται η παραδοσιακή εκλογική βάση του ΠΑΣΟΚ. Είναι όμως και κρίση προσωπικής ηθικής, εμβληματικών προσώπων της παράταξης.

Είναι κρίση προσωπικών στρατηγικών γιατί έχουμε ακατάσχετο πληθωρισμό φιλοδοξιών.

Η κρίση του ΠΑΣΟΚ είναι, όπως είπα, κρίση αντιπροσώπευσης γιατί υπάρχει αδυναμία συστοίχισης κομματικών και κυβερνητικών επιλογών, αντοχών και ανοχών σε σχέση με τις ανάγκες και τις επιλογές των κοινωνικών δυναμικών που συγκροτούσαν την εκλογική μας βάση.

Η κρίση του ΠΑΣΟΚ είναι και κρίση της ευρωπαϊκής κυβερνητικής ομοαλλημοκρατίας. Είναι και κρίση των εγχώριων πολιτικών πρακτικών.

Πρέπει να μας προβληματίσει αναδρομικά η διαπίστωση αυτή. Για όλα όσα συνέβησαν τις δεκαετίες του '80 και του '90 και για το γεγονός ότι η κοινωνική βάση του ΠΑΣΟΚ μετατοπίστηκε σταδιακά κυρίως στο ΣΥΡΙΖΑ, με εντυπωσιακή ευκολία.

Μετατοπίστηκε δηλαδή σ' έναν πολιτικό σχηματισμό της ριζοσπαστικής κομμουνιστογενούς Αριστεράς. Το πολιτικό εύρος του ΣΥΡΙΖΑ είναι απολύτως αναντίστοιχο με το κοινωνικό εύρος της ΠΑΣΟΚογενούς εκλογικής του βάσης, γιατί επελέγη ένα υπαρκτό κόμμα με ριζοσπαστικό λόγο ως όχημα διαμαρτυρίας εκ του ασφαλούς.

Γιατί εκ του ασφαλούς; Γιατί στις εκλογές του 2015 έγινε η εσφαλμένη εκτίμηση ότι δεν υπάρχουν κίνδυνοι από την εφαρμογή μιας άλλης πολιτικής. Υπάρχει δυστυχώς διαφορά φάσης. Η κοινωνία που ψήφισε εν γνώσει των συνεπειών της κρίσης το 2012, διαμαρτύρεται εκ των υστέρων, αφού ουσιαστικά υπερψήφισε και υπέστη η ίδια πολύ δύσκολες επιλογές και μεγάλες θυσίες.

Αυτή είναι μια κολοσσιαία αντίφαση που έχουμε να διαχειριστούμε. Μας προσφέρει όμως και ένα μεγάλο πλεονέκτημα. Το εκλογικά και κοινοβουλευτικά μικρό ΠΑΣΟΚ, έχει το δικαίωμα και την άνεση να μιλάει στο όνομα της αλήθειας και του εθνικού συμφέροντος. Πρέπει όμως να μιλάει, ν' ακούγεται και να πειθεί. Και αυτό είναι μια εξαιρετικά δύσκολη αλυσιδα.

Συντρόφισσες και σύντροφοι, αποφάσισα τη σύγκληση εκτάκτου συνεδρίου γιατί βρίσκεται σε βαθιά κρίση, σε οριακή κατάσταση και η χώρα και η παράταξη. Η εκλογική καταγραφή του ΠΑΣΟΚ ήταν απογοητευτική. Τα αίτια λίγο πολύ γνωστά, συμπεριλαμβανομένης και της ατομικής μου ευθύνης την οποία αναλαμβάνω στο ακέραιο.

Θεωρώ όμως ότι το πρώτο αίτιο ήταν η εν ψυχρώ ανακοπή της προσπάθειας της Ελιάς που δημιούργησε εξαιρετικά θετικούς οριζώντες στις ευρωεκλογές. Μπορούσαμε τον Ιανουάριο ν' αντιμετωπίσουμε την πόλωση, το κακό θεσμικό πλαίσιο του εκλογικού νόμου και ν' αποκτήσουμε μια κρίσιμη θέση στο πολιτικό φάσμα λόγω του αποτελέσματος των ευρωεκλογών.

Αντιμετωπίσαμε όμως τη διασπαστική κίνηση του κ. Παπανδρέου που οδήγησε την παράταξη στον πολιτικό ευτελισμό, οδήγησε την παράταξη σε αναγκαστική εσωστρέφεια.

Συντρόφισσες και σύντροφοι, αντιμετώπισα το 2012, λίγες μόλις μέρες μετά την εκλογή μου ως Πρόεδρου του ΠΑΣΟΚ, την ηθική και επικοινωνιακή καταιγίδα της υπόθεσης Τσοχατζόπουλου, που ανέκοψε τη δημοσκοπική πορεία του ΠΑΣΟΚ και του στέρησε τη 2η τουλάχιστον θέση στις εκλογές του Μαΐου του 2012.

Αντιμετώπισα συνεχή αμφιθυμία, όπως σας είπα, σε σχέση με την εφαρμογή της μόνης εφικτής και ασφαλούς εθνικής στρατηγικής.

Αντιμετώπισα μυητικές προσωπικές στρατηγικές στελεχών, αδυναμία ψυχολογικής προσαρμογής στις νέες συνθήκες χωρίς κυβερνητικούς και κοινοβουλευτικούς ρόλους. Αντιμετώπισα το πρόβλημα που δημιουργούν οι διαφευγμένες προοπτικές.

Και εν τέλει αντιμετώπισα το 2015, την κωμικοτραγική απόπειρα αντιστροφής των ρόλων με τον κ. Παπανδρέου να εγκαταλείπει το ΠΑΣΟΚ που ίδρυσε ο πατέρας του και τον ανέδειξε Πρόεδρο και Πρωθυπουργό και να ισχυρίζεται ότι αυτός εκφράζει το καινούργιο!

Αναγκάστηκα ν' απολογούμαι για το κυβερνητικό ΠΑΣΟΚ της δεκαετίας του '80 στο οποίο δε μετείχα γιατί ήμουν στο Πανεπιστήμιο.

Αναγκάστηκα ν' απολογούμαι για την κυβέρνηση Σημίτη ,στο σκληρό πυρήνα της οποίας δεν ανήκα, μ' εξαίρεση μια πολύ μικρή περίοδο μετά την υπόθεση Οτσαλάν.

Αναγκάστηκα ν' απολογούμαι για την κυβέρνηση Παπανδρέου, από την οποία αντιμετωπιζόμουν ως ύποπτος εσωκομματικός αντίπαλος και ως αναγκαίο κακό, μέχρι την πρόσκληση ανάληψης της εθνικής ευθύνης του Υπουργείου Οικονομικών υπό συνθήκες τραγικές ,με τη χώρα στο χείλος του γκρεμού.

Ακόμη και σήμερα, η συνεργασία με τη Νέα Δημοκρατία από κάποιους αποδίδεται σ' εμένα. Ενώ ,όπως είπαμε, επιδιώχθηκε τον Ιούνιο του 2011 και συντελέστηκε το Νοέμβριο του 2011.

Ακόμη και σήμερα διατυπώνεται από ορισμένους ο γελοίος ισχυρισμός ότι εγώ και οι υποστηρικτές μου του 2007, ρίξαμε την κυβέρνηση Παπανδρέου, λες και έχουν ξεχαστεί όλοι εκείνοι που τιμήθηκαν από τον κ. Παπανδρέου, έγιναν Υπουργοί και στελέχη του και τώρα μοστράρονται ως επίλεκτα στελέχη της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ. Η κα Παναρίτη τους μάρανε!

Τα αντιμετώπισα όλα αυτά αγόγγυστα, προτάσσοντας το συμφέρον του τόπου και την αξιοπρέπεια της παράταξης.

Το χειρότερο δεν είναι ότι υφιστάμεθα τη σκληρή κριτική των δικών μας οπαδών και ψηφοφόρων, των απλών ανθρώπων που διαπαιδαγωγήθηκαν σε έναν συγκεκριμένο τρόπο σκέψης. Το χειρότερο είναι ότι ασκούν κριτική στελέχη που ωφελήθηκαν, που έγιναν άνθρωποι χάρη στο ΠΑΣΟΚ.

Το ακόμη χειρότερο είναι η συστηματική προσπάθεια αλλοίωσης της φυσιογνωμίας και των προθέσεων μας, της προσωπικής μας φυσιογνωμίας, αλλά και της συλλογικής μας φυσιογνωμίας. Μας κατηγορούν ότι υποταχθήκαμε στους ξένους, ότι πήραμε μέτρα κοινωνικής αδικίας κι ότι θέλαμε να παραμείνουμε στην εξουσία.

Κανείς δε σκέφτεται ότι βρεθήκαμε αντιμέτωποι με το τραγικό και ανυπόφορο δίλημμα «ή αφήνεις τη χώρα να καταστραφεί ή παίρνεις αντιδημοφιλείς αποφάσεις». Θα βρεθεί στο δίλημμα αυτό σε λίγο ο κ. Τσίπρας και όλη η Κυβέρνησή του και όλη η Κοινοβουλευτική του Ομάδα και του εύχομαι από καρδιάς να αντέξει, όπως εμείς και να κάνει τη σωστή επιλογή.

Η αλλοίωση ξεκινά από το επικοινωνιακό ότι άλλα ειπώθηκαν προεκλογικά το 2009 κι άλλα έγιναν μετεκλογικά. Ναι, είναι σωστό αυτό και αν κάποιος ήθελε να κάνει δημοψήφισμα ,έπρεπε να το κάνει τότε. Εάν κάποιος φλέρταρε με τις εκλογές ,έπρεπε να τις κάνει τότε.

Όμως μεσολάβησαν οι δημοτικές εκλογές του Οκτωβρίου του 2010 και κυρίως οι διπλές βουλευτικές εκλογές του 2012 μετά το δεύτερο πρόγραμμα, μετά το κούρεμα και την αναδιάρθρωση του χρέους, μετά τη συνεργασία με τη Νέα Δημοκρατία και τον Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό του κ. Καρατζαφέρη.

Η δική μας αίσθηση ότι σώζουμε τη χώρα και αποτρέπουμε την απόλυτη καταστροφή έχει καταστεί δυστυχώς ασύμπτωτη με το βίωμα των πολιτών που είδαν να μειώνεται το εισόδημά τους, είδαν τα παιδιά τους ή τον εαυτό τους στην ανεργία, είδαν να πιέζεται ή να κλείνει η επιχείρησή τους, να αυξάνουν οι φορολογικές τους υποχρεώσεις, να σταματούν οι συνήθειες και οι πρακτικές του παρελθόντος.

Η δική μας θεώρηση αφορά την εθνική οικονομία, μακροοικονομικά μεγέθη, την εθνική στρατηγική, τη χώρα ως οντότητα. Η προσέγγιση του κάθε πολίτη -και εύλογα- αφορά τον εαυτό του, την οικογένειά του, τα παιδιά του, το περιβάλλον του, το ατομικό του σχέδιο ζωής. Το τοπίο άλλαξε και το πολιτικό και το κοινωνικό και ξαναγνωρίζομαστε όλοι με εξαιρετικά άνισους και άδικους όρους.

Συνεπώς το ΠΑΣΟΚ οφείλει να λάβει κρίσιμες ,ρεαλιστικές και διορατικές αποφάσεις για το μέλλον του, χωρίς ψευδαισθήσεις για μια απλή επιστροφή στο παρελθόν. Το ΠΑΣΟΚ οφείλει να επινοήσει το νέο ρόλο του εκφράζοντας τις δημιουργικές ,προσθετικές δυνάμεις της ελληνικής κοινωνίας, τις δυνάμεις του ορθού λόγου και της ευρωπαϊκής προοπτικής.

Βρισκόμαστε ,φίλες και φίλοι, αντιμέτωποι με μεγάλα διλήμματα:

Είναι εφικτή η εκλογική ανασύσταση του ΠΑΣΟΚ μετά την τυχόν κατάρρευση του ΣΥΡΙΖΑ; Μπορεί να ανασυσταθεί το ίδιο κοινωνικό μπλοκ και η ίδια περιουσιακή και πλειοψηφική δυναμική;

Ή, από την άλλη μεριά, ο ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να καταλάβει το χώρο της Κεντροαριστεράς στρογγυλεύοντας τα δήθεν ριζοσπαστικά του χαρακτηριστικά, επιλέγοντας τον συμβιβασμό και τη διάφευση των προεκλογικών του υποσχέσεων;

Το κρίσιμότερο ερώτημα υπερβαίνει τα ελληνικά σύνορα, τι σημαίνει άραγε σήμερα κοινωνικά και εκλογικά αυτό που λέμε ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία ή ευρωπαϊκό πολιτικό Νότο;

Η κυβερνητική ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία, η σοσιαλδημοκρατία που κυβερνά μόνη της ή στις περισσότερες περιπτώσεις σε συνεργασία με συντηρητικά ,χριστιανοδημοκρατικά ή φιλελεύθερα κόμματα ,έχει μία προοπτική που εξαρτάται απολύτως από την προοπτική της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και το αντίστροφο.

Η Ευρώπη είναι μία σοσιαλδημοκρατική ήπειρος γιατί οι ιδέες της σοσιαλδημοκρατίας επηρέασαν συνολικά το πολιτικό και κοινωνικό κεκτημένο της Ευρώπης. Αυτό είναι και καλό και κακό, γιατί η μόρα και η προοπτική της σοσιαλδημοκρατίας εξαρτάται από την πορεία της Ευρώπης συνολικά και από τη μεταβολή στους διακρατικούς συσχετισμούς που τροφοδοτούν την κίνηση προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Το κρίσιμότερο συνεπώς ζήτημα για την ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο εξελίσσεται η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Υπάρχουν κλειδωμένες ανισότητες μεταξύ των κρατών-μελών. Ο κοινοτικός προϋπολογισμός είναι αστείος, δεν υπάρχει μηχανισμός αναδιανομής του κοινωνικού κοινοτικού πλεονάσματος.

Το δημοσιονομικό πλαίσιο λόγω συμφώνου σταθερότητας είναι ασφυκτικό, η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα είναι ζητούμενο, το ευρωπαϊκό κεκτημένο θίγεται στον πυρήνα του που είναι το ευρωπαϊκό κοινωνικό κράτος, όχι λόγω επιμέρους πολιτικών, αλλά λόγω των νέων δημογραφικών δεδομένων, γιατί η Ευρώπη γερναιει και μικραίνει πληθυσμιακά.

Την Ευρώπη την κυβερνά ένας κυλιόμενος μεγάλος συνασπισμός, δεν την κυβερνούν καθαρά σοσιαλδημοκρατικές δυνάμεις ή δυνάμεις του Λαϊκού Ευρωπαϊκού Κόμματος. Οι διακυβερνητικοί συσχετισμοί έχουν τεράστια σημασία.

Συνεπώς οι προοδευτικές αντιλήψεις, οι αντιλήψεις μίας σύγχρονης προοδευτικής σοσιαλδημοκρατίας, έχουν σημασία μόνο αν μπορούν να καταστούν εθνικές στρατηγικές, μόνο αν μπορούν να παίξουν ρόλο μέσα στους διακυβερνητικούς συσχετισμούς. Αλλά εκεί υπάρχουν οικονομικοί εθνικισμοί, πολλές δυναμικές μορφές ευρωσκεπτικισμού, η ακροδεξιά στην Ευρώπη έχει κάνει πάρα πολύ ισχυρή την παρουσία της.

Φίλες και φίλοι, οι προτάσεις για το μέλλον του ΠΑΣΟΚ είναι σχηματικά τέσσερις. Πρώτη πρόταση: Το ΠΑΣΟΚ παραμένει, επιμένει, περιμένει την ανάστασή του ως παλαιού πολυσυλλεκτικού ΠΑΣΟΚ και με το πρόσχημα αυτό αρκείται στην εκλογική επιβίωση και τη διεκδίκηση της κοινοβουλευτικής του εκπροσώπησης. Αυτό μου φαίνεται ολιγαρκές, παρελθοντολογικό, εσωστρεφές. Ίσως κλείνει κάποιους λογαριασμούς με το παρελθόν, αλλά αυτό αφορά πολύ λίγους.

Η δεύτερη πρόταση: Το ΠΑΣΟΚ αυτομετασχηματίζεται συμβολικά και αισθητικά και αγωνίζεται να πείσει ότι είναι κάτι άλλο, χωρίς τα πολιτικά, ηθικά, οικονομικά και νομικά βάρη του παρελθόντος, αλλά με τη μνήμη μόνο των καλών του πλευρών. Φοβούμαι ότι αυτό, παρότι είναι συμπαθητικό, δεν είναι εφικτό, γιατί ακόμη και με άλλο όνομα και με άλλα σύμβολα, η ίδια οντότητα δεν αποκτά δυναμική και επιπλέον μπορεί να κατηγορηθεί ότι κρύβεται και δεν σέβεται την ιστορική της κληρονομιά αλλά και τα χρέη της.

Η τρίτη πρόταση: Το ΠΑΣΟΚ αυτοδιαλύεται. Πώς; Χωρίς να είναι έτοιμο το επόμενο βήμα; Με το επόμενο βήμα να είναι προσωπική υπόθεση του καθενός; Μα το ζητούμενο είναι οι συλλογικές πρωτοβουλίες που τιμούν την παράδοση, αλλά και τις ριζοσπαστικές πρωτοβουλίες του Ανδρέα Παπανδρέου.

Η τέταρτη πρόταση: Το ΠΑΣΟΚ ανασυγκροτείται ως θεσμική οντότητα και συμβάλλει συντεταγμένα, αλλά ειλικρινά και γενναϊόδωρα, στη συγκρότηση ενός πραγματικά ευρύτερου σχήματος, που ακριβώς λόγω του εύρους του είναι ένα γνήσια νέο σχήμα.

Ποιο; Ποιο είναι το σχήμα αυτό; Η εύκολη απάντηση είναι: το σχήμα αυτό είναι η Δημοκρατική Παράταξη ή Συμπαράταξη, η Κεντροαριστερά, η Ελληνική Ευρωπαϊκή Σοσιαλδημοκρατία.

Ακούστε, αυτό πρακτικά, εκλογικά δεν αρκεί. Χρειάζεται κάτι παραπάνω, που να καλύπτει όλο το προοδευτικό Κέντρο, όλες τις δημιουργικές, προοδευτικές δυνάμεις, όλες τις δυνάμεις που εκφράζουν τον ορθό λόγο, που διακηρύσσουν την επιτακτική ανάγκη του κανονικού κράτους, του εθνικού σχεδίου ανασυγκρότησης.

Αναφέρομαι σε ένα σχήμα, που εκφράζει όσους πιστεύουν στο κράτος δικαίου, στα ανθρώπινα δικαιώματα, την πολυφωνία, την ανεκτικότητα, τον πολιτικό φιλελευθερισμό, που είναι ιδεολογία της ευρωπαϊκής Σοσιαλδημοκρατίας.

Ένα σχήμα, που εκφράζει όσους πιστεύουν πραγματικά στη δημοκρατία, τον κοινοβουλευτισμό, τις νέες μορφές πολιτικής συμμετοχής, μέσα σε μια μετα-αντιπροσωπευτική και μεταπλειοψηφική δημοκρατία της συναίνεσης, αυτό που θα λέγαμε συμπεριληπτική δημοκρατία.

Αναφέρομαι σε ένα σχήμα, που εκφράζει όσους πιστεύουν στον ενεργό πατριωτισμό και σε όλες τις παραμέτρους εθνικής ισχύος.

Όσους πιστεύουν βαθιά στην κοινωνική δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και τη συνοχή, σε ένα κοινωνικό κράτος με προοπτική, βιώσιμο.

Σ' ένα μοντέλο εθνικής παραγωγής και ανταγωνιστικότητας βασισμένο στους ενδογενείς πόρους, την γη και τους ανθρώπους.

Αναφέρομαι σε ένα σχήμα, που εκφράζει όσους πιστεύουν στην αειφορία, στην αλληλεγγύη των γενεών.

Σε ένα κανονικό κράτος με αντιτυπενχιακή προσέγγιση, βασισμένη στην αξιοκρατία και τη διαφάνεια.

Αναφέρομαι σε ένα σχήμα, που κινητοποιεί όλες τις δημιουργικές δυνάμεις του έθνους, που προτείνει μια εθνική αναπτυξιακή συμφωνία και περιφερειακές αναπτυξιακές συμφωνίες.

Αναφέρομαι σε ένα σχήμα, που μπορεί να συμβάλλει σε ένα άλλο πανευρωπαϊκό πολιτικό σύστημα, με άλλες διακυβερνητικές ισορροπίες που υπερβαίνουν τις κλειδωμένες ανισότητες μεταξύ των κρατών - μελών.

Αναφέρομαι σε ένα σχήμα, με αξιακή ταυτότητα, με κοινωνικές αναφορές, με προγραμματικό λόγο.

Προσέξτε όμως, σε ένα σχήμα που συνιστά αξιόπιστη, εναλλακτική πρόταση διακυβέρνησης.

Μόνο έτσι απευθύνεσαι οριζόντια στο εθνικό ακροατήριο. Μόνο έτσι συγκροτείς ισχυρό κοινό παρανομαστή που λειτουργεί ξανά πολυσυλλεκτικά και πλειοψηφικά διαπερνώντας την κοινωνία, ανεξαρτήτως κοινωνικής θέσης, μορφωτικού επιπέδου, ηλικίας, φύλου και περιοχής. Όχι με στόχο την εκλογική και κοινοβουλευτική επιβίωση, αλλά την απάντηση στις ανάγκες της κοινωνίας.

Βεβαίως ο ρόλος της συγκυρίας είναι καθοριστικός. Οι εθνικές προτεραιότητες κρίνουν τα πάντα, οι εξελίξεις σε άλλους πολιτικούς χώρους έχουν επίσης σημασία. Αλλά δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το μέλλον του ΠΑΣΟΚ σκεπτόμενοι με όρους παρελθόντος. Δεν μπορούμε να επαναπαυθούμε στο σενάριο της αριστερής παρένθεσης, αλλά ούτε και να παραδοθούμε στο σενάριο της αδιάρτακτης εθνικολαϊκιστικής ηγεμονίας των ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ.

Συντρόφισσες και σύντροφοι, όπως είπα χτες, αποφάσισα να ζητήσω από το Συνέδριο την πρόωπη λήξη της θητείας μου ως Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, ένα χρόνο πριν την ολοκλήρωση της θητείας. Και αποθέτω την εντολή του Μαρτίου του 2012 στα χέρια σας ως εκπροσώπων της κοινωνικής βάσης του Κινήματος.

Σας ευχαριστώ από καρδιάς όλους εσάς, όλα τα μέλη και όλους τους φίλους του ΠΑΣΟΚ. Σας είμαι πραγματικά ευγνώμων για τη μεγάλη τιμή και τη μεγάλη εμπιστοσύνη. Προέρχομαι, όπως ξέρετε, από την κοινωνία των πολιτών, από το Πανεπιστήμιο, από την ευρύτερη Κεντροαριστερά. Στρατεύτηκα στο ΠΑΣΟΚ σε ώρες ανάγκης. Στάθηκα δίπλα στον Ανδρέα Παπανδρέου το 1989, όταν πολλοί τον εγκατέλειπαν. Και με υποδέχτηκε με αγάπη το ΠΑΣΟΚ τις ώρες της ανάγκης. Αλλά αντιμετώπιστηκα επιφυλακτικά έως και εχθρικά τις ώρες των εσωκομματικών κατανομών, ρόλων και εξουσίας.

Εκλέχτηκα Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ υπό συνθήκες κρίσης. Δεν ξέρω αν θα γινόταν ποτέ αυτό υπό κανονικές συνθήκες. Ή μάλλον, η εμπειρία του 2007 με κάνει να πιστεύω ότι δεν θα γινόταν ποτέ υπό κανονικές συνθήκες ενός ηγεμονικού, πλειοψηφικού ΠΑΣΟΚ, πάνω στο ρεύμα της εξουσίας.

Θεωρώ ακόμη μεγαλύτερη τιμή το γεγονός ότι μου δώσατε την πρώτη θέση στο μέτωπο μιας μάχης δύσκολης και ασύμμετρης. Οι δυο προηγούμενοι πρόεδροι μετά τον Ανδρέα Παπανδρέου έγιναν Πρωθυπουργοί, κυβέρνησαν τον τόπο. Θεωρώ ότι αυτό που κλήθηκα να διαχειριστώ, είναι ιστορικά σημαντικότερο. Το έκανα μαζί σας και σας ευχαριστώ.

Το συνέδριο αυτό το συγκάλεσα ως Συνέδριο πρωτίστως πολιτικό, προγραμματικό, αξιακό, με τρεις μεγάλες ατζέντες: τη μετεξέλιξη της Παράταξης, το μέλλον της ευρωπαϊκής Σοσιαλδημοκρατίας, το εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης. Σας παρουσίασα τις θέσεις μου και για τα τρία αυτά μεγάλα θέματα.

Ισχύει η δέσμευσή μου ότι το ΠΑΣΟΚ ως θεσμική οντότητα προχωρά την άλλη Κυριακή στην άμεση εκλογή νέου Προέδρου από την κομματική του βάση. Είναι αισιόδοξο το γεγονός ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός στελεχών έτοιμων να διεκδικήσουν τη θέση του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ. Εκδήλωσαν άλλωστε την ετοιμότητά τους αμέσως μόλις δήλωσα την πρόθεσή μου να αποχωρήσω. Θέλω να πιστεύω ότι αυτό γίνεται με πλήρη επίγνωση της κατάστασης και των δυσκολιών.

Το Συνέδριο όμως δεν δίνει λευκές επιταγές. Πορεύεται συντεταγμένα, απαιτεί πολιτικές προγραμματικές και αξιακές δεσμεύσεις από όσους διεκδικούν ηγετικούς ρόλους. Περιμένει ολοκληρωμένες απαντήσεις στα ερωτήματα για τη χώρα, την Ευρώπη, το ΠΑΣΟΚ, την ευρύτερη Παράταξη, την εναλλακτική κυβερνητική πρόταση.

Το συνέδριο καλείται να αποφασίσει πολιτικά. Η βάση καλείται να εκλέξει Πρόεδρο που μπορεί να υπηρετήσει και να εκφράσει τις πολιτικές αποφάσεις του Συνεδρίου.

Φίλες και φίλοι, αποχωρώ από τη θέση του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, όχι από την πολιτική, όχι από την ευθύνη μου, όχι από τον αγώνα για τη χώρα, όχι από τη σχέση με τους πολίτες, όχι από τη σχέση με την ιστορία. Η υπεράσπιση του έργου και των θέσεών μου, το εθνικό καθήκον αλήθειας, υπερβαίνει οποιοδήποτε κομματικό καθήκον, που έχω εκπληρώσει στο αθέριτο.

Αγαπητές και αγαπητοί σύντροφοι και συντρόφισσες, εύχομαι στην Παράταξη να βρει το δρόμο της, εύχομαι η αποχώρησή μου να λειτουργήσει ως κίνητρο ενεργοποίησης και ανανέωσης, ως κίνητρο ανάδειξης μιας νέας γενιάς στελεχών, χωρίς τα βάρη του παρελθόντος.

Εύχομαι η πατρίδα μας να μην μπει σε μεγάλες περιπέτειες. Εύχομαι οι πολίτες να κατανοήσουν αναδρομικά αυτό που κάναμε, όχι μέσα από το βίωμα μιας καταστροφής, αλλά επειδή όλοι θα έχουν προσχωρήσει τελικά στην πολιτική μας.

Εύχομαι όλες και όλοι σας να νιώσετε ότι άξιζε και αξίζει τον κόπο αυτό που κάνουμε.

Καλή τύχη.

Λεπτομέρειες

Κατηγορία: Κύρια Άρθρα

< Προηγούμενο

Επόμενο >

ΜΟΙΡΑΣΤΕΙΤΕ ΤΟ

1

Γίτσα,
να παραμορφωθεί η
μια εισαγωγή του ΠΑΣΟΚ
εν αιτιώδη αναφορά
δα' κάνει ο Βενιζέλος σε
μένα. καθώς αυ' ξεχθεί
επίσω ο χορτο σημασία)